

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja po pošti

za Avstro-Ogrsko:

celo leto skupaj naprej . . . K 25.—

pol leta . . . 13.—

četrt leta . . . 6-50

na mesec . . . 2-80

za Nemčijo:

celo leto naprej . . . K 30.—

za Ameriko in vse druge dežele:

celo leto naprej . . . K 35.—

Vprašanjem glede inzeratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znak. Upravišče (spodaj, dvoristično levo), Knafljeva ulica št. 5, telefon št. 83.

Inzerti vsak dan svojo izjavo oddajo in praznik.

Inzerati veljajo: petstopenjski peti vrsta za enkrat po 20 vin., za dvakrat po 18 vin., za trikrat ali večkrat po 16 vin. Parte in zahvala vrsta 25 vin. Poslano vrsta 30 vin. Pri večjih inzeratih po dogovoru.

Upravištvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inzerati I. t. d. to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na plamena naročila brez istodobne vplačila naročnine se ne odra.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 83.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani

na dom dostavljen:

celo leto naprej . . . K 24.—

pol leta . . . 12.—

četrt leta . . . 6.—

na mesec . . . 2.—

v upravnistvu prejemati:

celo leto naprej . . . K 22.—

pol leta . . . 11.—

četrt leta . . . 5-50

na mesec . . . 1-90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 34.

Naše uradno poročilo.

Dunaj, 18. decembra. (Kor. ur.) Uradno se razglasa:

VZHODNO BOJIŠČE.

Armadna skupina general-feldmaršala von Mackensena.

Položaj neizpremenjen.

Armadna fronta general-obersta nadvoj. Jožeta.

Na obeh straneh doline Uz so napadli Rusi naše pozicije po silni artiljerijski pripravi. Boji se niso končali.

Armadna fronta general-feldmaršala princa Leopolda Bavarskega.

Ruski sunki proti črti naših poljskih straž pri Avgustovki so ostali brezuspešni. Enako so se ponesečili slabotni sovražni napadi na naše nove pozicije pri koloniji Porsk.

ITALIJANSKO IN JUGOVZHODNO BOJIŠČE.

Nobenih posebnih dogodkov. Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, fml.

Nemško uradno poročilo.

Berolin, 18. decembra. (Kor. ur.) Wolffov urad poročila: Veliki glavni štab:

ZAPADNO BOJIŠČE.

Nobenih bistvenih dogodkov. Tudi v pokrajini ob Sommi in ob Moosi le malo bojnega delovanja.

VZHODNO BOJIŠČE.

Armadna fronta general-feldmaršala princa Leopolda Bavarskega.

Severozapadno od Lucka so poskusili Rusi vzeti nazaj od nas dne 16. t. m. pri koloniji Porsk vzete pozicije. Njih tudi ponoči obnovljene napade smo zavrnili. Enako so se ponesečili ruski sunki pri Avgustovki (južno od Zborova) v našem obrambnem ognju.

Armadna fronta general-obersta nadvoj. Jožeta.

V odseku Mesticanesci, vzhodno od Zlate Bistrice, je bil artiljerijski boj silen. V dolini Uz krajevni boji z menjajočim se uspehom.

Armadna skupina general-feldmaršala von Mackensena

Položaj se ni izpremenil. Na Brailo se umikajoče sovražne kolone so naše letalske flotile napadle ter opazovale uspeh.

MAKEDONSKO BOJIŠČE.

Od časa do časa živahen ogenj v loku Črne.

Prvi generalni kvartirni mojster v. Ludendorff.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berolin, 18. decembra. (Kor. ur.) Wolffov urad poročila 18. decembra:

Na zapadni in vzhodni fronti ničesar bistvenega. Na Vlaškem manjši, za nas ugodni boji.

V severni Dobrudži smo prekoračili črto Babadag-Pecineaga.

Cesar na soški fronti.

Dunaj, 18. decembra. (Kor. ur.) Iz vojnoporočevalskega stana: V nedeljo, dne 17. decembra je odšel cesar zjutraj z dvornim vlakom z armadnim poveljnikom generalnim polkovnikom pl. Borojevičem in spremstvom v neki kraj nekoliko kilometrov za fronto, da si ogleda čete soške armade. Ob poti so bile postavljene v boju preizkušene honvedske čete. Vsakemu izmed posebnih odlikovancev je cesar podal roko in delil neprestano priznanje. Iz oglednega kraja je vladar nadaljeval pot na proti sovražniku obrnjeni cesti ob Proseku, da je videl bolje Miramar, bivališče izza svojih otroških let. Po vsej cesti do Opčini med navdušenimi klici vrst svojih vojakov, je dal tu in tam ustaviti avtomobil, da je odlikoval kakega posebno hrabrega.

Na poti v Trst sta bila v njegovem spremstvu namestnik baron Fries - Skene in voditelj policijskega ravnanstva dr. Mahkovec. Kolikor bližje mestu, toliko gostejše se je zbiralo ljudstvo na obeh straneh ceste. Ko so se vozili avtomobili po ljudstva polnih cestah in trgih v Riva Mandracio, so zaočili iz vseh oken navdušeni vzklici, mahali so z robci, metali cvetje. Poklonitev je dosegla vrhunec, ko je cesar na Velikem trgu ob zvokih ljudske himne korakal mimo častne stotnije. Cesar je po-

zdravil domovinske mladinske brambe (rikreitorije) in je vstopil nato v namestniško poslopje, da sprejme v slavnostni dvorani predstavitev visoke duhovščine, uradništva, povabljenih zastopnikov prebivalstva in dobrodelnih zavodov. Cesar je izrekel zlasti onim, ki so si pridobili zasluge za vojno skrbstvo, svojo toplo zahvalo. Prejšnjega tržaškega župana dr. pl. Sandrinellija je pozdravil cesar po italijansko: S posebnim veseljem sem prišel v Svoje mesto Trst, katerega prebivalstvo prenaša gorje vojne s patrijotičnim čustvom in s tako velikim požrtovalnim pogumom in katerega zopetni vzcvit bom v bodočih mirnih časih pospeševal z vsemi sredstvi. Slovencu dr. Josipu Wilfanu je rekel cesar v slovenskem jeziku: »Veseli me, da vidim tukaj tudi zastopnike slovenskega ljudstva v Primorju, ki se je v teh težkih časih odlikovalo z obilnimi dokazi požrtvovalnosti in patrijotičnega sočustvovanja.« Ko se je prikazal cesar na balkonu namestniškega poslopja, je godba rikreitorijev zavirala ljudsko himno, množica pa se je poklanjala mlademu vladarju.

Ob 2. popoldne se je peljal cesar mimo kraja Duvotlje, katerega sovražni letalci tako radi posečajo, k četam armade, avstrijskim domobranem in črnovojnikom, ki so bili postavljeni v nekem malem kraju kraške visoke planote. Medtem je začelo deževati, ali gniljiva slika dopoldneva se je ponovila. Ko je nastopil mrak, se je cesar poslovil od svojih vojakov. Na povratku so ga pozdravljala razsvetljena okna krajev, žareč ogenj z višin in navdušene prebivalstva, v katero se je zamolklo vmešavalo grmenje topov. Enodušno radostni klic preveva vso soško armado: Mladi vladar je njo najprvo obiskal. Najbližje sovražnika, ob grmenju topov je posetil vladar čete več divizij. Od ranega jutra do poznega večera, ne meneč se za jed in pijačo, se ni utrudil, govoriti z vsakim posameznim vojakom, ki je nosil odlikovanje, v njegovem maternem jeziku in povpraševati ga po ženi in otrocih, boju, junaškem činu in zdravju.

Dva hrabra za visoko odlikovanje predlagana oficirja, stotnika Karla Petzolda strelskega polka št. 2 in nadporočnika Friderika Metznerja nekega črnovojniškega infanterijskega polka, je dal cesar po-

klicati k sebi, stisnil jima roki in izrekel v toplih besedah svojo zahvalo in svoje priznanje, ju vzel s seboj in peljal v avtomobilu v bivališče armadnega poveljstva, jima osebno pripel na prvi odlikovanje in ju povabil k obedu.

Ne bo pozabljeno, da je cesar za svojimi vojniki posetil tudi ono, vsakemu Avstrijcu drago mesto, ki od pričetka vojne ne daleč čuje grmenje topov in je vednar skozi vse mesece ohranilo zaupanje in ve, da hrabra telesa vseh narodov Avstro - Ogrske ščitijo biser ob Adriji.

Prodiranje v Moldavijo.

BOLGARSKO URADNO POROČILO.

17. decembra. Romunska fronta. V Dobrudži nadalje prodiramo. Zavezniške nemško - bolgarsko - turške čete so dospole do črte jezero Golovica - Tetemel - Doerandokuzacea. Na vzhodnem Vlaškem prodirajo naše divizije proti doljenjmu toku reke Calmatuiul.

Na vzhodni sedmograški meji so se ruske kolone znova zagnale proti armadi generala von Arza in zlasti na obeh straneh doline Uz so boji jako luti. Nemško poročilo pravi, da se vršijo z menjajočim se uspehom, poudarja pa obenem njih lokalni značaj. V ostalem položaj na romunskih bojiščih ni spremenjen. V Dobrudži se sovražnik umika proti Braili, pri čemer ga občutno motijo nemški letalci.

Berolin, 18. decembra. (Kor. ur.) Wolffov urad poročila: Kljub deževnemu vremenu in breztašnim potem zasledovanje na vzhodnem Vlaškem vendar hitro napreduje. Ostanke romunske armade gonimo neprestano v kratek, 80 km širok četverkot, katerega obmejujejo vzhodno donavska močvirja, zapadno gorovje Karpatov in severno Seret. Uspešen odpor na tem nizkem ozemlju, skozi katero teče reka Buzeu, ni več verjeten, odkar so zasledovalci na široki fronti prekoračili to reko. Edino večje mesto, katero še imajo Romuni na tem ozemlju, je Rannikul-Sarat. Mesta Braila, Galac in Foksani pripadajo geografično in strateško že k poziciji ob Seretu. V Dobrudži so pognali Bolgari Ruse do južno Babadaga. Fronta zaveznikov je do-

segla sedaj največje mogoče skrajšanje za 900 km.

Ženeva, 18. decembra. »Temps« se boji, da se nahaja umikajoča se romunska armada v opasnem položaju. Na razpolago ima eno samo umikalno črto, Buzeu - Seret. Vprašanje je, se ji li posreči, prehiteti levo Mackensenovih krilo, ki ji grozi odrezati umikanje.

Lugano, 18. decembra. »Corriere della sera« smatra, da ni izključeno, da bodo rusko - romunske čete radi naglega prodiranja Mackensenovih armad prepustile sovražniku južno Moldavijo, da se tako izognejo grozečemu jim objetju.

Kopenhagen, 18. decembra. Petrogradske »Novosti« poročajo: Rusko - romunska armada se v redu umika za Seret v smeri na Galac. Močne sovražne kolone se bližajo Braili, ki je Romuni ne bodo branili.

Curih, 18. decembra. »Corriere della sera« poročila iz Petrograda: Rusko - romunske čete so opustile Tulčo in ozemlje ob izlivu Donave. Nova obrambna črta poteka od Tecuci čez Reni na Tukov.

Bukarešta.

Sofija, 18. decembra. V Bukarešto se vrača normalno življenje. Mesto je grozovito trpelo. Zeppelini so napravili ogromno škodo. Tisoč ljudi je bilo ubitih. V bolnišnicah se nahaja 15.000 ranjenih. Trgovine so odprte, denar centralnih držav se povsod sprejema. Ob 7. morajo biti vsi javni lokali zaprti. Prebivalstvo je zadovoljno. Carp in Marghiloman sta se zahvalila gfm. von Mackensenu za dobro postopanje.

Plen v Romuniji.

V zadnjem času so prihajala iz nevtralnih držav poročila o ogromnem plenu centralnih držav v Romuniji. Tako je navajala neka stockholmska brzojavka, da se nahaja v naših rokah 50 milijonov hl pšenice, kar bi odgovarjalo tovoru 350.000 vagonov. Pred podobnimi vestmi je treba svariti, ker zavajajo v brezskrbnost. Oglasil se je tudi predsednik nemškega prehranjevalnega urada Batocki, ki se mudi sedaj v Budimpešti. Batocki izjavlja v »Az Estu«: Izredno sem bil vesel naših zmag v Romuniji, toda moje izjave o romunskem plenu so se močno pretirale. Ne smemo se vdajati preveč sanguiničnim nadam. O vpljenem žitu, petroleju in o drugih stva-

Res je — razveseljevanja ni potem več, onega razveseljevanja zase. Pa kakor hitro je dala ženska življenje drugemu bitju — neha ona živeti svoje življenje. Tedaj je izpolnila svoj poklic, doknčana je njena pot, nehal je živeti.

Tedaj mora dati vse, kar ima in kar dobi, le njemu — otroku, vse njeno življenje je le še življenje otrokovo. In taka ženska — mati ne umrje nikdar, živi vedno v svojem otroku, a njenega življenja, življenja njene osebnosti je konec. Pa ta konec je lep, zakaj začetek in podlaga je novemu mlademu življenju.

Pa zdaj so pozabljene vse take misli in naloge, pozabljene so — vrgli so jih čez plot. Čas pa hiti dalje in dalje, ne meni se za blodnje, ne za naša pota.

In mi hitimo s časom in hitimo zaprti oči. Ne vidimo prihodnosti, ne moremo je videti, še mislimi nočemo nanjo.

Strah nas je prihodnosti, zato je ne vidimo in jo odgrivamo daleč proč v stran. Strah nas je.

In ne po krivici.

LISTEK.

Nekaj besed.

Marija Kmetova.

V nezdravem času živimo. Bolezen vsepovsod — bolezen na zunaj, bolezen v notranjosti človekovi.

Zamrli so ideali, zamrle lepote v mislih. Kdor ljubi ideale je norec, kdor živi lepotam — bedak. Suha materija vsepovsod, suhe misli brez vsake vzvišenosti; trda realnost se nam reži v obraz, pota so polna skalovja in kamenja. Nikjer izhoda.

Ali res ni izhoda iz te suhoparnosti?

Bojim se, da je ni. Ljubezen — kakšna je zdaj ljubezen?

Rafinirana je, živi v sami koketnosti. S koketerijami se pričinja, v koketiranju živi svoja pota, razbrzdano je nje cilj, kamnita stena njen konec. Vse je tako premišljeno — preudarjeno, nič ni onega, ki bi plulo iz srca v srce, iz duše v dušo. Duša — kdo vpraša zanjo! Srce — kdo

se zmeni zanj, koga briga srce, komu naj bo še kaj srce — ono srce, ki tako živo polje v človeku, ki tako vroče ljubi in tako žejno hrepeni po lepotah!

Srce — kamen —, ta ima zdaj besedo. Ono srce pa, ki je nekoč govorilo v vročih besedah, to srce je zdaj pozabljeno in nerazumljivo v svetu, popolnoma nerazumljivo. Vsako besedo je treba prinesiti takorekoč na krožnik na mizo, da jo ljudje razumejo, sicer jim je nejasna brezpomembna, ničla sredi velikega življenja. Žalostno je to.

Odkod vse to?

Ni zdravja, ni zdravja v duši in ni ga v telesu.

Kakšna je mladina zdaj, kakšna!

Kakor velo listje je, kakor mlačna voda, kakor strto debele sredi zimskega dne. Kako vodene so oči brez notranjega dušnega odseva, lica upala in vela, telo sklonjeno in neveselo.

In kakšni bodo potomci take mladine? Boljši? Najbrže ne. Še večja bo slabost in še večja rafiniranost, zakaj le ta jim daje zdaj življenje, vsaj nekaj življenja.

In zakaj je vse tako? Zakaj vsa brezupnost, mlačnost, propast?

Socijalne razmere — te nosijo krivdo, te utegnejo imeti največjo odgovornost pri vsem tem.

Slabe družabne razmere so krive, da mora mladina mehkih rok med trdo kamenje, da pobira ostanke po cestah in jih jemlje za rože in zlato, da vidi solnce le v mlakah in vidi ljubezen le v rafiniranosti.

Slabe družabne razmere so krive, da morajo ženske v šolo, da morajo študirati in si iskati poklicev, poklicev, ki niso zanje — ne in ne.

Prva in glavna naloga vsake ženske je dom. Ta je njen pravi, naravni poklic, temu bi morala posvečati vse svoje duševne in telesne sile.

In kakšni so naši domovi!

Večinoma pusti in prazni — prazni v vsej svoji preobilici pohištva in raznih čenčarij. Človek bi dejal — da ni duše v njih. Ni duše v domovih, prazni so, suhoparni, mrzli in tuji. Tiste žene ni v njih, one žene, ki bi ji bil vse le dom.

Pri vsej množini stolov in stolčkov in zof in blazinic slednjič človek ne ve, kam bi sedel. Ni ničesar, kar

bi sprejelo človeka res vase, da bi si resnično odpočil in bil tako resnično doma, prav doma. Nešteti so domovi, različni so, vsak ima neko svojo posebnost — in vendar, kako podobni so si v suhoparnosti, kako enaki v samoti, drug za drugim. Kaj ni več mater, ki bi blagoslovile domove, da bi bili res domovi? Kaj ni več one gorke, vroče ljubezni, ki prihaja s tikimi koraki in dahne poljub miru in pokoja v srca človeška? kaj je ni več?

— Družabne razmere. —

Ženska mora od doma, mora v svet, mora v šole. Emancipacija žensk sili v svet, borijo se za enakovrstnost žensk z moškimi. Kakšno »skrupulo« je to!

Kjer hodi ljubezen, čista, visoka ljubezen svoja pota, tam ni treba enakopravnosti in ne emancipacij. — Onih žensk nimamo več — ali se vsaj zdi, da jih ni več, katerim bi bila ljubezen božja zapoved, ki bi živele le domu in jim bilo materinstvo najvišji Bog in najsvetjši Bog. Pa pravijo: »Kaj naj z otroki! Vse svoje življenje jim moramo dati, za nas ni potem nobenega razveseljevanja več, le delo, skrb in trudne noči.« —

reh se nimam nobenih natančnih podatkov in tudi ne vem, kdaj bo plen prispel. Do prihodnje žetve smo za vse pripravljeni. Položaj na Nemškem se je toliko zboljšal, ker je slošna prehrana postala zdravejša in ker veliki razločki med posameznimi deli ne obstojajo več.

Bitka ob Sommi in boji pri Verdunu.

Ne toliko na Francoskem, pač pa v Italiji so napravili iz uspehov Francozov pri Verdunu slona. Predsednik zbornice Marcora je celo proti sedanjemu običaju prečital v zbornici vesti o francoskih zmagah. Francoski listi bolj odkrito priznavajo, da gre v teh bojih za politično demonstracijo ter dostavljajo, da sme smatrati Nemčija te operacije za odgovor na mirovne ponudbe.

Da pravično presodimo francoski uspeh, si je treba ogledati najprej fronto, kakršna je bila začetkom nemške ofenzive koncem februarja t. l. Na desnem bregu Mose je potekala fronta dobrih 15 km severozapadno od Verduna, južno od Consenoy, se trdnjavi nikjer ni približala pod 12 km ter je dosegla največjo svojo bližino pri Ornesu, malo nad 12 km severovzhodno od Verduna, dočim se je pri Etainu oddaljila od trdnjave na 17 km. Taka je bila pozicija nekako 20. februarja t. l., ko se je pričela velika nemška ofenziva pri Verdunu.

Ko je bila ta ofenziva v poglavitihi potezah 22. avgusta t. l. končana, se je fronta ob Mosi približala Verdunu na 7 1/2 km, najmanjša razdalja pa je znašala pičlih 5 km, in to na oni točki, kjer so Nemci po zavzetju fortov Douaumont in Vaux prodri do vasi Fleury.

Francozi so močno občutili to nevarno nemško bližino ter so zastavili vse sile, da potisnejo nemško fronto nazaj, kar se je zgodilo z zavzetjem fortov Douaumont in Vaux. Na ta način so napredovali tu koncem novembra in začetkom decembra za 2 1/2 km. Najmanjša razdalja od Verduna je znašala torej od takrat 7 1/2 km in to na celi črti od Mose do razvalin fosta Douaumont, dočim je znašala razdalja fronte pri Vaux kakih 9 km.

Na tej najbližnji črti so sedaj začeli Francozi napadati. Ob Mosi sami, kjer gre fronta ob kanalu Mose, se ni nič izpremenilo, pač pa so zapognili fronto neposredno vzhodno od Vacherauvilla proti severovzhodu na višine, znane pod imenom la Cote du Poivre, ki obvladuje cesto ob Mosi in cesto iz Vacherauvilla v Chaumont. Ob tej zadnji cesti so zasedli vzhodne griče, visoke 230 do 240 m zapadno in severno od Louvemonta na pol poti med tem krajem in Beaumontom ter potegnili svojo črto skozi Bois les Fosses na utrjeno pristanišče les Chambres. Od tam gre fronta, dotikajoč se gozda Caurières, na Bezonvaux in potem zapadno od velike ceste proti jugu zopet na fronto pred fortom Vaux. Največja je francoska pridobitev severno od Louvemonta, ker so tam napredovali za dobre 3 km, največjo razdaljo od trdnjave Verdun pa so dosegli v Bezonvauxu, kjer stoji sedaj 11 km severovzhodno od Verduna, samo 2 1/2 km od one črte pri Ornesu, kjer so začeli Nemci februarja svojo ofenzivo.

Kljub tem brezdvomnim uspehom pa je smatrati francoske sunke le za politično demonstracijo, kar je razvidno tudi iz te-le brzojavke:

Berolin, 18. decembra. (Kor. ur.) Wolffov urad poroča:

Položaj na zapadnem bojišču je neglede na krajevne boje, neizpremenjen. Sunk Francozov pri Verdunu ni ničesar drugega, kakor politična demonstracija in ne more prav nič vplivati na celotni položaj. Bilanca leta 1916. se za Francoze vsled tega malega krajevnega uspeha ni zboljšala. Po mesece trajajočih krvavih bojih in najtežjih francoskih in angleških izgubah je fronta na Francoskem in v Belgiji, izjemni minimalne izpremembe meseca decembra 1916, ista, kakor decembra 1915.

Curij, 18. decembra. (Kor. ur.) V predvečernji seji italijanske zbornice je sporočil predsednik francoski uspeh pri Verdunu in dostavil, da je francoska armada v par mesecih uničila več mesečne nemške pridobitve.

London, 18. decembra. (Kor. ur.) Poročevalec »Daily Chronicle« na verdunski fronti poroča: Dne 16. t. m. zvečer je začel padati sneg, dne 17. t. m. je še bolj snežilo. Zavzeto ozemlje je eno samo močvirje, v katerem sedaj ni mogoče napraviti nobenega jarka. Odstranitev ranjenih je sila težavna, preskrba čet z živili in oropjem veličansko delo.

SOVRAŽNE IZGUBE OB SOMMI.

Berolin, 18. decembra. (Kor. ur.) »Berliner Ztg. am M.« pravi: Lyonska brezzična brzojavka z dne 12. decembra prinaša neresnične številke o izgubah obeh nasprotnikov ob Sommi, katerim postavljajo s popolnoma zanesljivo vojaške strani te-le številke nasproti:

Skupne izgube od začetka vojne znašajo pri Francozih 3.800.000 mož, pri Angležih pa 1.300.000 mož. V teh številkah, ki slone na zanesljivi podlagi, niso vštete izgube temnopolnih Angležev in Francozov. Ker postavljajo temnopolte pomožne narode posebno radi v boji pri večjih napadih, se zvišujejo številke izgube naših sovražnikov na zapadu najbrže še za več stotisočev.

Od 1. julija sem so postavili v boje ob Sommi 104 francosko-angleške divizije, ki so jih zbrali z vseh delov fronte med morjem in Švico. Večji del teh divizij je nastopil po kratkem odmoru drugič, tretjič in četrtič v fronti, tako da je računati 226 divizij. Francoske izgube ob Sommi je šteti do konca novembra na najmanj 250.000 mož, izgube Angležev pa najmanj na 550.000 mož. Pri tem so se Francozi že delj časa vzdrževali večjih izgub polnih napadov.

Francosko-angleške skupne izgube v bitkah ob Sommi znašajo torej pri previdnem štetju najmanj 800.000 mož ter prekašajo od naših sovražnikov izračunano število 690.000 mož nemških izgub ob Sommi, ki pa ostajajo v resnici precej pod pol milijonom, pri čemer je pomisliti, da se vrne kakih 76% vseh ranjenih, vsled izborne zdravniške pomoči in visoke zdravniške vede na Nemškem, v razmeroma kratkem času za boj zmognih zopet v fronto.

FRANCOSKO URADNO POROČILO.

16. decembra zvečer. Na desnem bregu Mose so naše čete, izrabljajoč svoj uspeh, napredovale v gozdu Caurières. Vzele so vas Bezonvaux. Včeraj zvečer smo s svojim ognjem gladko zavrnili silen nemški napad na pozicije na hrbtu Poivre. Ohranili smo svojo fronto nepoškodovano. Vjeti še vedno prihajajo. Njih število znaša sedaj 9000, med njimi 250 častnikov. Končnega štetja od nas vpljenega materiala ni bilo mogoče izvršiti. Vendar smo našli od sedaj 81 vpljenih ali razbitih topov.

17. decembra popoldne. V Champagni smo brez težave vrgli nazaj neki nemški izvidni oddelki, ki je skušal vzeti neko malo postojanko zapadno od ceste iz Navarina. Z desnega brega Mose ni poročila ničesar razen o nekaterih bojih patrulj v okoliših Bezonvauxa. V odseku Saint Mihiel se je ponesečil nemški poskušeni napad na francoske järke pri Chauvencourt v našem ognju. Na ostali fronti je bila noč mirna.

17. decembra zvečer. Na desnem bregu Mose je obstreljevala sovražna artiljerija pod protiučinkovanjem naše artiljerije naše nove črte od Vacherauvilla do Bezonvauxa, zlasti v odseku Chambres. Prenehajoč topovski ogenj na ostali fronti.

Belgijsko uradno poročilo.

17. decembra. Ničesar poročati.

ANGLEŠKO URADNO POROČILO.

17. decembra zvečer. Tekom zadnje noči smo izvršili uspešen nenadni napad na sovražne järke v okoliših Raucarta. Vrgli smo v kritja granate; sovražnik je utrpel izgube. Vdrl smo tudi v strelske järke južno - zapadno od Wytchaeta ter razdeljali neko pozicijo za strojne puške. Zjutraj so spustili Nemci vzhodno od Ypresa oblake dima.

Vojna z Rusijo.

MURMANSKA ŽELEZNICA OTVORJENA.

»Politiken« poroča iz Bergna: Rуска Murmanska železnica je bila 17. t. m. slovesno izročena prometu. General knez Bagration, ki je železnico otvoril, se je peljal brez prestopanja in brez nepravilnosti iz Petrograda preko Romones na Murmansko obal. Carju je poslal brzojavno čestitko. Železnica je bila takoj izročena prometu.

Ruski državni svet.

Stockholm, 18. decembra. Ruski državni svet je z večino petih šestink sprejel sledečo resolucijo: Ker je v sedanjem zgodovinskem trenutku v Rusiji treba napora vseh sil za konč. zmago in skupnega dela zakonodajnih zbornic z vlado, zahtevamo, naj se odpuste iz državne službe vse neodgovorne osebe in ustanovitev za delo zmogljive vlade, ki bi imela

močan program in zbirala gaupanje dežel, tako, da bo mogla skupno delovati z zakonodajnimi korporacijami.

Novo ministarstvo na Ruskem?

V Bernu se dospel poročila, glasom katerih je pričakovati v Rusiji nove izpremembe ministristva. Balo bo imenovano ministristvo Miljukov, ker je bil ministrski predsednik Tre-pov v dumi tako neprijazno sprejet. Državni zbor je sprejel sklep proti vladi.

Vojna z Italijo.

ITALIJANSKO URADNO POROČILO.

17. decembra popoldne. Artiljerija je na južnotirolski fronti razvijala večje delovanje. Naša artiljerija je ovirala gibanje sovražnika. V gorenji Astiški dolini in na Asiškii visoki planoti in tudi na julijski fronti artiljerijski boj in delovanje patruli. Z dobro merjenimi salvami naših velikokaliberskih topov na sovražna taborišča pri Komnu smo dosegli, da je sovražnik ustavil svoj ogenj na Tržič.

Novi vpoklici.

Rim, 16. decembra. (Kor. urad.) Uradni list priobči naredbu vojnega ministristva, ki sklicuje iz letnikov 1876. do 1881. pri naknadnem pregledovanju potrjene pod zastave dne 27. decembra.

Ožji vojni svet v Italiji.

Sedemdeset senatorjev in poslancev pod predsedstvom bivšega vojnega ministra generala Pedottija in ob navzočnosti bivših ministrov Canevara, Maggiorina, Ferrarisa, Ferdinanda, Martinija in generala Marazzija, samimi hujskaci za vojno je sklenilo poslati Boselliju deputacijo, ki naj zahteva, da se v kabinetu ustanovi po angleškem vzorcu ožji vojni svet.

Italijanski parnik zadel na mino.

Lugano, 16. decembra. (Kor. ur.) Agencija Stefani poroča, da je veliki pasazirski parnik »Caledonia« na višini ob Marseillu zadel na mino, ki je povzročila strašno eksplozijo, vsled katere je mogel parnik le s težavo prispeti v pristanišče. 250 pasazirjev je bilo pripeljanih v Marseille.

Italijanski parlament.

Protiv odtegovanju od frontne službe.

Curij, 16. decembra. (Kor. urad.) Italijanska zbornica je sprejela večeraj zakonski načrt v korist vojaških sirot in razpravljalja potem o skrbstvu za invalide in o odtegovanju od frontne službe. Poslanec Ferri je konstatiral, da se zlorablja politični in administrativni vplivi v velikem obsegu, da se spravljajo vojni obvezanci daleč od strelcov po pisarnih skladiščih in drugod. V vojnem ministristvu sedi 220 zdravih mladih častnikov in so zaposleni že nekaj mesecev v kletih, da revidirajo račune iz libijske vojne. Drugi častniki opravljajo slične nujne posle že dolgo časa pri računski zbornici. Neizmerno mnogo duhovnikov in samostanskih bratov se nahaja izven bojišča. Poslaništva in poveljstva v kolonijah, varna pred streli, so polna mladih atašejev.

Častniki na fronti.

Vojni minister se je obrnil proti očitjanju, da bi vsakdo, ki ne stoji v najsprejnejši frontni črti, veljal za takega, ki se odteguje frontni službi, obenem pa je naznanil nove navedbe, po katerih morajo vsi za vojno službo sposobni častniki od leta 1881, dalje v prvo frontno vrsto, kolikor so ti doslej služili le pri poveljstvih, intendaturah in uradih druge vrste. Vojni minister je nadalje naznanil, da v prehranjevanju vojaštva so zopet izvršene izpremembe, ki ne bodo škodovale, kakor se da soditi. Končno je izrekel minister svoje zaupanje v bojno razpoloženje italijanskih vojakov v tej vojni, ki ima ustvariti domovni njene naravne meje.

Klaverna trgovska mornarica.

Prometni minister priznava klavno stanje italijanske trgovske mornarice, ki se je izkazala preslabo absolutno in na sploh celo za najnujnejše potrebe. Za dovoz premoga je bilo mogoče dobiti komaj tretjino potrebnih ladij iz lastnih sredstev Italije celo po vsem mogočem brezobzirnem rekviriranju in po zaplembi 66 sovražnih parnikov, s skupno 336.000 tonami. Drugo tretjino je dala Anglija, od katere je bilo kupljenih 11 ladij, in ostane nevtiralno plovstvo. Orškega plovstva žal v zadnjem času ni videti v evropskih vodah, norveško pa stavi ogromne

zahteve. Položaj prevažanja po morju je toliko težji, ker se sedaj rabijo ladje s skupno 140.000 tonami nujno za transport žita iz Severne Amerike. Tudi v prometu v deželi so težkoče radi pomanjkanja premoga in voz, vsled česar so globoke omejitve železniskega prometa neobhodno potrebne.

Vojni stroški.

Poslanec Corniani je izvajal iz nasprotujočih si vladnih podatkov, da dosegajo italijanski vojni stroški 15 do 20 milijard in da breme italijanskih dolgov predstavlja približno polovico narodnega premoženja.

Preskrba z žitom.

Poljedelski minister Raineri je podal o preskrbi z žitom ta - le tolažljiva poročila: Zunanega žita vsled slabe žetve in drugih težkoč je dobiti le malo. Italija kupuje inozemsko žito skupno s Francijo in Anglijo. Za italijanske potrebe mora biti 25 milijonov ton žita. 7 milijonov je dospelo, 6 milijonov jih je na potu in nakupljenih je nadaljnih 6 milijonov. Za ostane se še vrši pogajanje. Vodstvo transportov je poverjeno previdnosti angleške admiraltete.

O mirovni ponudbi.

Poslanec Ciriani je izvajal, da pomeni nemški mirovni predlog zvijačo in da hoče oslabiti energijo četverozeve. Bodočo sestavo narodov morajo inspirirati načela svobode in kulture. Med narodi četverozeve ni potrebne popolne edinosti v namenih. Italija ima pravico do gospodstva na Adriji, ki bi se dalo doseči morda že z enim delom Dalmacije; nasproti bi mogla Italija, ako bi iskala kompenzacije v Afriki in Mali Aziji, priti do nevarnega imperijalizma. Trajen mir se da doseči samo s triumfom Italije.

Turška vojna.

TURŠKO URADNO POROČILO.

18. decembra Fronta ob Tigrisu. Južno od naše pozicije pri Felahiju smo 15. in 16. decembra opetovano storili, da je od sovražnika proti nam pričetni ogenj utihnil ter smo s svojim ognjem vrgli nazaj močne sovražne konjeniške čete. — Perzijska fronta. Napad Rusov s slabotnimi silami na črto naših prednjih straž severno od Hamadana smo z lahkoto zavrnili. Na ostalih frontah ničesar pomembnega.

Mirovna ponudba.

Bern, 18. decembra. Diplomatska osebnost, ki velja za jako podučeno, je izjavila, da izroči ententa najbrž že konec tega tedna nevtralnimi diplomatom odgovor na mirovni predlog. Zdaj se vrše živahna posvetovanja med vladami entente in pričakovati je, da podajo napovedane vladne izjave v francoski in angleški zbornici bistveno podlago za sestavo odgovora. Četudi še ni natančno znano, kaj bo natančna vsebina odgovora, je vendar verjetno, da ostane centralnim državam odprt pot za protidogovor. Kratkoterminalna mirovna ponudba ne bo odklonjena. Govori se pa, da bo ententa zahtevala najprej naznanilo mirovnih pogojev. Če bi centralne države v takem slučaju odgovorile, da je potreba najprej sesti k razpravi mizi, predno bi zastopniki centralnih držav mirovne pogoje ustmeno povedali, potem bi bil najbrž za sedaj konec izmenjavanju dopisov. Premirja ni nobena vojskujočil se držav ponudila.

ANGLEŠKI ODGOVOR NA MIROVNO PONUDBO.

Danes pričakujejo v Londonu odločitev glede odgovora na nemško mirovno ponudbo. Ministrski predsednik Lloyd George je namreč za danes obljubil svoj odgovor ter bo najbrže v velikih obrisih slikal mirovne pogoje zaveznikov in sporočil Nemčiji sklep zaveznikov, da bodo nadaljevali vojno tako dolgo, da bodo ti pogoji doseženi.

Konferenca pri Sonlinu.

Lugano, 16. decembra. Italijanski zunanji minister Sommo je konferiral z angleškim in francoskim poslanikom glede mirovne ponudbe centralnih držav. Značilno je, da se je konference udeležil tudi poslanik Zjedninjenih ameriških držav.

Konference v Vatikanu.

Lugano, 18. decembra. (Kor. ur.) Kakor poročajo italijanski listi, je sprejel papež v kardinal državni tajnik španskega veleposlanika. Tudi poslanika Anglije in Belgije sta se zglasila v Vatikanu.

Angleška proti miru.

Amsterdam, 17. decembra. Glasom brezzične izvestja iz Londona je Lloyd-George brzojavil ruski, italijanski in belgijski vladi, da zagotavlja angleška vlada svoje zaveznice, da je trdno odločena, jih neomajno podpirati in nadaljevati vse napore do končne zmage.

Vtišk mirovne ponudbe v Rimu.

Bern, 16. decembra. Turinska »Stampa« poroča iz Rima: V celem mestu se ne govori o drugem kakor o mirovni ponudbi, o kateri so večeraj oficijalni socialisti razpravljali v dveh frakcijskih sejah. Najprvo so hoteli podati nov mirovni predlog, potem pa se to misel opustili. Tudi reformni socialisti so se sestali na pogovor. Socialistična stranka je sklicala nadaljne seje s strankinim vodstvom. Nadalje poroča »Stampa« iz Rima: V parlamentu prevladuje mnenje, da ententa zavrne mirovno ponudbo. Istotako pa je razširjeno prepričanje, da je ustvarjen popolnoma nov položaj. Rimski dopisnik »Stampe« omenja govora radikalca Girardinija in reformnega socialista Tasce, ki pomenita boj proti Bosellijevemu kabinetu. Želi se vojnega komiteja po francoskem in angleškem vzorcu. Iz Girardinijev govora pa je vredno posebne opombe to, da naj se po njegovem mnenju povabijo osrednje države, da precizirajo svoje pogoje, predno se nemška ponudba odkloni.

Mirovna ponudba pred italijansko zbornico.

Bazel, 15. decembra. Kakor se poroča iz Rima, je verjetno, da bo Giolittijeva stranka principijelno in soglasno podpirala interpelacijo socialistov glede sprejema mirovnih predlogov sovražnikov. — Tudi v rimskem senatu je podano na vlado vprašanje glede mirovne naklonjenosti centralnih držav.

Milan pozivlja vlado, da sprejme mirovno ponudbo.

Curij, 16. decembra. »Neue Züricher Zeitung« javlja iz Milana, da je milanski občinski svet izdal v mestni posvetovalni dvorani poziv za podpis onih, ki bi bili voljni pozvati vlado, da naj nemudoma začne z mirovnimi pogajanj.

Turinski občinski zastop za premoširanje mirovne ponudbe.

Zeneva, 16. decembra. Kako so industrijalci Italije siti vojne in kako hrepene po miru, je razvidno iz večerajšnje seje turinskega občinskega zastopa. Vsi govorniki so zahtevali, da nemška ponudba se ne sme odkloniti, marveč se jo mora najprvo premoštriti. Eden izmed govornikov je rekel, da bi bilo zločin, ako bi se predlog kar tako odbil. Italijansko ljudstvo je trdno in naveličano vojne. Župan je rekel, da on ne more dati nobene izjave, ker je Milan imel že britke skušnje s podobnim sklepom občinskega sveta. Več govornikov je ostro grajalo postopanje Anglije glede na pomanjkanje premoga v Italiji. Od 30. novembra dalje sta prišli v Italijo samo dve majhni ladji. Seja je bila zaključena s hrupnim odobravanjem. Župana so pozvali, da naj zahteva od ministrskega predsednika nujnih odredb, da prepreči katastrofo.

Glasilo italijanskih socialistov o mirovni ponudbi.

Curij, 15. decembra. Glasilo italijanskih socialistov »Avanti« konstatira najprvo, da se nacionalistični italijanski listi sprejeli mirovno ponudbo z odkritim sovraštvom in lahkomiselnostjo. Imeti moramo pred očmi, da tudi z ententne strani doslej niso bili podani nikaki konkretni predlogi in da korak osrednjih držav vendarle pomeni prvi korak, da bi se končala vojna potom diplomatskih pogajanj. Ako bi bil predlog tudi provzročilo stremljenje, da se konstruira takorekoč moralnični alibi, bi vendar morali reči, da je nezaslišano, celo bedasto, ako bi se ponudba kratkoterminalno odbila. Nemčija je na vsak način razumela psihologični moment. Njeno ponudbo odbiti, bi pomenilo, osrednjim državam dati moralnično in politično pretežje pri nevtralcih in pri delu javnega mnenja bojujočih se držav. »Avanti« pričakuje, da italijanski odgovorni možje ne ostanejo trdovratno na odklonilnem stališču.

Japonska za vojno.

Rotterdam, 18. decembra. Odgovarjaje na brzojavko Lloyd Georgea o ustanovitvi novega angleškega ministristva, je japonski ministristki predsednik sporočil, da se zanaša Japonska na to, da bodo Angleška in njene zaveznice pod vodstvom Lloyd Georgea s trdno odločnostjo nadaljevala vojno ter zagotovile popolno in trajno zmago.

Še en ultimatum Grški.

Položaj v Atenah.

Amsterdam, 18. decembra. (Kor. urad.) »Times« poročajo iz Aten: Sprejem četverozveznih zahtev pomenja odstranitev grške armade iz Tesalije in premestitev artiljerije v Peloponez. Ententa bo izročila radi dogovorov, ki so se odigrali začetkom decembra, grški vladi še eno noto. Francoski in angleški poslanik pričakujeta nadaljnjih navodil ter se nahajata na krovu ententnih ladij v Pireju.

Francoski admiral je objavil v petek jutraj razglas, ki priporoča mešanom, da naj ob 4. popoldne zapirajo trgovine. Atene so zvečer popolnoma temne. Razpoloženje je mirno. Premestitev čet in artiljerije bo trajala približno 3 tedne ter se bo vršila pod nadzorstvom in vodstvom ententnih častnikov.

Premestitev grških čet.

Atene, 17. decembra. (Kor. ur.) Agence Havas. Včeraj se je pričel transport grških čet v Moreo. Častniki, ki nadzorujejo premestitev čet, so danes pričeli svoje delovanje v Korintu in Patrasu. Francoske ladje nadzirajo obe pristanišči.

Ententno brodovje v grških pristaniščih.

Curih, 18. decembra. »Secolo« poroča: Ententno brodovje se je vrnilo v grška pristanišča. Pričakovati je važnih ukrepov.

Francozi na Zakintu.

Milan, 18. decembra. (Kor. urad.) »Secolo« poroča, da je francosko brodovje izkrcalo na Zakintu pomorščake s strojnimi puškami, ki so zasledili gledališče, policijsko poslopje in brzojavni urad.

Spitzmüller in nemški program.

Dunaj, 17. decembra.

Novi ministrski predsednik se ni sestavil svojega kabineta, trdi se pa, da se mu to do torka gotovo posreči. Novi kabinet bo imel — to je danes že gotovo — povsem uradniški značaj.

Prvo navdušenje gotovih radikalnih nemških krogov nad padcem dr. Körberja in imenovanje dr. von Spitzmüllerja se je nekoliko poleglo. Vsa javnost vé, da bo novi kabinet izkazal Stürgkh - Tiszovo nagodbo, nikdo pa ne vé, kakšni so njega drugi načrti. Zato so tudi tisti, ki so razglašali, da je nemški velikonočni program postal program avstrijske vlade, postali nekoliko oprezniji.

Gotovo: dr. von Spitzmüller je odločen Nemec in centralist, njegovi ministri so deloma prevzeti iz grof Stürgkhovega kabineta, ki je menda res imel že vse pripravljeno, da proglasi nemški državni jezik ter izvrši izločitev Galicije. Toda kratka Körberjeva era je vendarle zapustila globoke sledove in odstopivši ministrski predsednik je postavil nekaj mejnikov, katerih njegov naslednik ne more izriniti čez noč. V od grofa Stürgkha pripravljeno cesarsko pismo o izločitvi Galicije, je dr. Körber še v zadnjem trenutku vstavil pasus, da se mora ta izločitev izvršiti zakonitimi, t. j. parlamentarnimi potmi. dr. Körber je sodeloval pri manifestu novega vladarja, ki se je v globokem umevanju svojega visokega poklica postavil na stališče politične tradicije svojega častitljivega prednika. Körber je povzročil tudi lastnoročno cesarsko pismo, v katerem izraža cesar Karel svojo voljo, da naj se skliče parlament, pred katerim bo prisegel na ustavo.

To so fakta, katerih ni mogoče praviti s sveta, to so načela, ki ne ugasnejo s kabineto — tudi Spitzmüller jih bo moral respektirati. Cesar je slovesno proglasil ravnopravnost in ustavnost za temelje svojega vladanja. Zdi se nemogoče, da bi se upal katerikoli državnik pričeti s prevratnimi oktrojem neposredno pred cesarjevo prisego na ustavo.

Trdi se, da je dr. von Spitzmüller sposoben mož in da ima tudi politične talente. Že prve dni svojega poslanstva je mogel spoznati, na kako oster odpor je naletel na slovanskem jugu in severu monarhije program, ki mu ga vsiljujejo gotovi krogi. Najprimitivnejša politična preudarnost mora sprevideti, da je nemogoče, da bi se sredi vojne nagrađilo nemške narode, ki tvorijo večino prebivalstva, za vso njihovo zvestobo in požrtvovalnost z oktrojem nemškega državnega jezika. Politiki širšega pogleda pa si mora tudi reči, da bi ne bilo večjega in nespretnostnega anahronizma, kakor razglasiti v dobi, ko je geslo o pra-

vicah in svobodščinah malih narodov na dnevnem redu, — nemško nadvlado.

Centralne države upravičeno pričakujejo svet, da je geslo o zaščiti malih narodov, s katerim nastopa ententa, prazna fraza — doma pa bi se naj našel državnik, ki bi imel pogum, pokazati pred vsem svetom, da je tudi njemu ravnopravnost le prazna beseda? Nedavno je nemški državni kancelar obljubil vsem malim narodom pomoč in zaščito centralnih držav ter je slovesno poudaril, da čini onih malih narodov, ki žive v osrednjih državah in se hrabro bore za skupno stvar, ne bodo pozabljeni. Ali naj bo prvi odgovor na Bethmann - Hollwegovo besedo — proglašenje politične inferioritete avstrijskih nemških narodov?

In končno: ali je sedaj čas za politične eksperimente? Na dnevnem redu so druga in zares aktualnejša, neodločljiva vprašanja, ki dajo tudi najbolj energični in delavni vladi dovolj posla. To so vprašanja, ki se tičejo želodca, v pravem in prenešenem pomenu besede; velike in dalekosežne aprovizacije, finančne in humanitarne zadeve, katerih zadovoljiva ureditev je vredna truda in napora najsposobnejših državnikov.

Ni čuda, če se v političnih krogih že danes govori, da se tudi dr. v. Spitzmüller ne mara prenačljati in da nikakor še ni akceptiral programa nemške nadvlade. Slišal sem celo iz sicer dobro poučenega vira, da se je tudi novi ministrski predsednik prepričal, da je treba odkazati vprašanja takozv. notranjepolitične reforme na parlamentarno pot. Koliko je na tem resnice, se ne da kontrolirati. Značilno bi bilo vsekakor, ako se izkaže, da baron Handel, ki je izdelal Stürgkhov reformni program (državni jezik itd.) ne mara postati notranji minister, temveč da bo imenovan le za vodjo notranjega resorsta. In še nekaj se trdi. Gotovi politični krogi govore namreč, da bo Spitzmüllerjevo uradniško ministrstvo le prehodno, ki bo izvedlo proračunski provizorij in nagodbo ter se potem umaknilo novim možem. Navajajo se celo že imena: skupni finančni minister princ Hohenlohe ali pa bivši poslanik v Bukaresti grof Czernin, (ki ni diplomat po poklicu), naj postane Spitzmüllerjeva naslednika.

Sestava kabineta še ni gotova.

Dunaj, 18. decembra. Cesar je po prihodu z bojišča sprejel danes dopoldne ministrskega predsednika dr. von Spitzmüllerja, ki mu je poročal o uspehih pogajanj za sestavo novega kabineta. Kakor se poluradno javlja, je cesar dr. Spitzmüllerju naročil, da naj nadaljuje svoje delo za sestavo novega ministra. V parlamentarnih krogih se govori, da postane vodja trgovinskega ministrstva sekcijski šef dr. Riedl, vodja finančnega ministrstva pa sekcijski šef Wimmer. Dr. Baerenteither je ponudil mu trgovinski portfelj odklonil. — Listi poročajo, da je dr. von Spitzmüller ponudil trgovinski portfelj nemškemu poslancu iz Češke, dr. Urbana, ki je pa izjavil, da se more odločiti šele, ko izve program nove vlade, v katerem da mora biti posebno stališče Galiske, narodna razdelitev Češke in nemški državni jezik.

Zahteve dunajskih nemških nacionalcev.

Združeni nižjeavstrijski nemški nacionalci so imeli 17. t. m. na Dunaju deželni strankarski shod, na katerem je poslanec dr. Waber pojasnil nemško-nacionalne zahteve glede preuredbe Avstrije. Stališče Nemcev do vlade, je pojasnil govornik, ni odvisno od osebnega zaupanja ali nezaupanja do ministrov. Za eksperimente in poskuse ni Nemcev več dobiti. Vlada mora javno priznati, kaj hoče. Vsako omahovanje bi bilo pogubno. Obljubljeno razširjenje galiske avtonomije mora provzročiti, da se izločijo galiski poslanci iz državnega zbora. Galiskim poslancem se ne sme priznati pravico, da samostojno odločijo o svojih zadevah, da pa obenem tudi sodelujejo z zadevami zapadne Avstrije. Ohranitev enotnosti Galicije s celo državo je skrb vlade. Zmota je misliti, da se bi vpliv Slovanov na razvoj razmer v zapadni Avstriji zmanjšal. Samo slovanska unija ali slovanska večina, kateri bi sicer nemški narod v Avstriji zapadel kot dobrodošli plen, bi bila nemogoča. Nemci zahtevajo razdelitev Češke na okrožja in nemški državni jezik. Te zahteve se dajo

vresničiti le z ustanovitvijo velike nemške organizacije. Shod je sprejel resolucijo, s katero zahteva ustanovitev nemškega bloka, avtonomijo za Galicijo, razdelitev Češke na okrožja, nemški državni jezik in nov pravilnik za državni zbor.

Casopisje o politični krizi.

Zabeležili smo že, kako radošno pozdravljajo nemški listi Körberjev padeč in kako se veselijo, da pride na krmilo ministrstvo, ki bo gospodarilo z absolutističnimi sredstvi. Resnici na ljubo moramo konstatirati, da so tudi v nemškem taboru — če tudi redke — izjeme in da so se odzvali ne le v socialno-demokraciji, temveč tudi v meščanskem nemškem časopisju trezni in ostri glasovi. Kot primer naj navedemo najuglednejši nemški provincialni list, liberalni »Prager Tagblatt«, katerega sodbe o vlogi nemških radikalnih strank v sedanjih političnih krizah si prizadevi pač ne bodejo shranili »za zrcalo«. Tako le sodi »P. T.«: Dr. Körber, na katerega je smel biti vsak Avstrijec ponosen, je bil preglas s svojega mesta s pivnimi časimi. Svet se bode morda enkrat vprašal, kako je bilo mogoče, da je moral mož, ki je pripravil velikopotezni državniški program, zbežati, ker so metali nanj poluprazne kozarce za pivo. Hotel je pomladiti Avstrijo, vrniti ji ustavo, vzpostaviti zopet gospodarstvo zakona verujoč v lojalnost narodov, da bi se vladali avstrijski narodi svobodno in nemoteno. Nikdar bi Körber ne bi podlegel težavam nagodbe, ako bi bil smel računati na podporo parlamenta. Gotovo so poslanci, ki se borijo proti ustavi, zakonu in parlamentu »nikdo«, saj so se sami odrekli pravici, biti zastopniki ljudstva, gotovo ljudje à la Wolf, Hummer in znojenski trgovec s kumarci Teufel nimajo moči premagati ministre. Toda ti ljudje so s svojim krikom in vikom onemogočili obnovitev parlamentarnosti, oni so z ostanki svojega piva zatopili program obnove naše ustave. Njihov zločin je tem večji, ker dobro vedo, da bo Stürgkh-Tiszova 20letna nagodba povzročila največjo škodo baš nemškemu narodu v Avstriji. Nemški/radikalci so prisrčno Madžarom na pomoč, zvežali so se s krščansko-socialnimi reakcionarji fanatičnega sovraštva proti duhu, omiki in delu, konalicijo najgrše demagogije, največje neizobraženosti in lenobe. To so zastrupilci javnega življenja, uživači najgrše demagogije, največje neizobraženosti, sovražniki stvarnega dela in duševnega napredka. Tudi za te ljudi pride doba, ko bodo morali polagati računa. Tako »Prager Tagblatt«.

Neprostovoljno kritiko nemške politike čitamo tudi v »Grazer Tagblattu«, ki je sicer »z dušo in telom« za »novi program«. Pod naslovom »Wenn zwei sich streiten« poudarja neki dr. H., da so neprestani notranjepolitični spori vzrok, da podlega Avstrija pri vsaki priliki Ogrski. Podrejenost večjega in v vsakem oziru važnejšega avstrijskega dela monarhije pod Ogrsko oropa državo svetovne veljave. S temi dr. H.-jevi izjavami je primerjati, kaj hočejo Nemci zopet izzvati in kako skrbijo nemške stranke s svojim programom, da bi postala avstrijska polovica monarhije — močnejša.

Naj citiramo še en nemški glas iz Berolina. »Vossische Ztg.« pravi: Körber je padel kot žrtev grofa Tiszze. To bi se ne bilo nikdar zgodilo, da radikalci ne bi bili kovali proti njemu največjih intrig. Grof Tisza je mobiliziral proti Körberju, zanašajoč se na dogovor z nemškimi radikalci.

Z jaklo trpkimi besedami presoja notranjepolitično krizo češko časopisje. Glasilo češke agrarne stranke »Venkov« piše: »Je to res nezasišni pojav, da so v Avstriji leta 1916. napadli ministra za to, ker ni hotel uvesti absolutizem in reakcionarstvo in da so bili ljudje, ki so ga napadli, izvoljeni poslanci nemškega ljudstva! Te razmere naravnost kričijo po remedur, da se v Avstriji ne bo sesula vsaka vlada, ki stoji na stališču napredka in razvoja. Körberjev naslednik dr. von Spitzmüller je finančnik, v katerega političnem udejstvovanju nam je zabeležiti tri značilne pojave: pod Badenijem je nenadno opustil državno službo, pod Stürgkhom je kot minister izdal znano jezikovno naredbo, da morajo češke trgovske zbornice (tudi vse ostale nemške; op. ur.) dopisovati central. uradom nemško, glavni njegov čin pa je sodelovanje pri nagodbi, glede katere je zavzemal stališče grofa Stürgkha. Cesarški manifest je proglasil ustavnost in ravnopravnost za nedotakljivi program vsake vlade. Dr. Spitzmüller to dobro vé. Vsak korak od te črte proč bi le po-
nečal zmanjšavo v državi, česar se

je treba baš v sedanjem času prav zares izogibati. Mi Čehi bi ne trpeli da bi se grešilo proti načelom ravnopravnosti in pravičnosti. Kdor bi novemu ministrskemu predsedniku priporočil program nemške nadvlade, ta je slep, ki ne vidi niti korak v bodočnost. Mi čakamo.

Narodni Listy« poudarjajo, da je dr. v. Spitzmüller znan kot Nemec in centralist. Nemško-radikalni krogi trdijo, da bo oktroiral vse, česar dr. Körber ni hotel. Češke stranke imajo povoda dovolj, da so napram dr. Spitzmüllerju popolnoma hladne. Odložile se bodo pozneje, morda za nedolgo. Vsi, v prvi vrsti pa dr. von Spitzmüller, si morajo biti na jasnem, da bo to odločitev storil »Český Svaz«, zbor 107 poslancev, ki si je sam po sebi pridobil pomen in važnost.

Konzervativna »Narodni Pohtika« smatra za izključeno, da bi moglo priti do takih prevratov in sprememb, kakršnih si iz prozornih vzrokov želi nemški e-avstrijski radikalizem. V ostalem se zanaša češki narod na svoje zedinjene zastopnike, ki bodo branili njegova prava.

Socialistično »Pravo Lidu« upa, da se novi ministri v interesu države in v interesu svojega poštenega imena ne bodo oddaljili od pota in smeri, ki ju je začrtala Körberjeva vlada.

Češko nemško glasilo »Union« izjavlja: Za teorijo o narodnih gospodov in hlapcev v Avstriji ni prostora.

Razne politične vesti.

Velevposlaniku Tarnowskemu dovoljena prosta pot. Iz Londona poročajo, da je angleški zunanji urad na željo Zedinjenih držav dovolil avstro-ogrskemu vlevposlaniku za Washington prosto pot.

Zanimiv govor. Glasom »Reichenberger Zeitung« je imel nemški poslanec Křepek v Ustčku na shodu kmetijske organizacije velik govor, v katerem je omenil tudi tudi tragično smrt grofa Stürgkha. Rekel je o grofu Stürgkhu, da je nameraval iz razmer, nastalih po vojni, izvesti vse posledice in zagotoviti nemškemu narodu v tej državi »tisto mesto, ki mu gre v interesu države«, a da je morilec grofa Stürgkha uničil velik del teh upani. — Tudi o ljudskem želodcu je poslanec Křepek obširno razpravljal. Kdor bi mogel ljudske želodce sedaj zadovoljiti, bi bil sprejet kakor mesija. A Mesije ni in nobeden ministrski predsednik ne bo mogel pomagati. Glavno vprašanje tudi ni, razdelitev živl, nego povečanje produkcije.

Mestne volitve v Lublinu. Pri mestnih volitvah v Lublinu dne 15. decembra je bilo izvoljenih 10 židovskih kandidatov in 2 poljska kandidata.

Razpoloženje na Japonskem. Reuter poroča iz Tokija: Listi pričakujejo razgovor z vodilnimi političnimi osebam, ki so vse mnenja, da bodo zavezniški odklonili nemško ponudbo, kakor tudi vsak predlog, ki bi dal Nemčiji po vojni tudi le približno tako pozicijo, kakršno je imela pred vojno. — Švicarske vesti pa pravijo, da ni izključeno, da želi Japonska skleniti s centralnimi državami mir, da pa išče sedaj le vzroka, da bi mogla preklicati pogodbo, da ne bo sklepala separatnega miru.

Peto vojno posojilo.

Le še kratki so dnevi do poteka, določene in sedaj podaljšane roka za podpisovanje vojnega posojila. Naj bi jih obstojno dobro izkoristilo in z izdatnim podpisovanjem še v zadnji uri pomagalo, da bo celotni uspeh novega vojnega posojila kar le mogoče najizdatnejši. Avstrijske armade so na vseh bojiščih dosegle občudovanja vredne zmage; vsak dan je čitati poročila o novih junaštvih in le še malo potrpljenja je treba, pa bodo izvojevalne končne zmage in tisti sovražniki, ki se danes še navidezno branijo miru, dasi po njem sami hrepene, se bodo vdali. Tisti, ki žive varno in mirno v državi, daleč od bojnih poljan, pa služijo več ali manj velike vsote, imajo zlasti dolžnost, da z mnogoštevilnim in izdatnim podpisovanjem vojnega posojila olajšajo in pospešijo delovanje armade in zagotove domovini zmago. Vsakdo naj se zaveda, da je njegova najsvetejša dolžnost, posoditi svoje prihranke državi potom podpisovanja vojnega posojila.

Pri c. kr. črnovojniškem okrajnem poveljstvu št. 27. v Ljubljani ustanovljeno zbirališče sprejema oglašila in podpore na V. vojno posojilo tudi po 16. decembru 1916, na kar se opozarjajo eventualni podpisniki, ki so iz kateregakoli vzroka zamudili termin.

Banka »Slavija« vpisala je zopet en milijon vojnega posojila tako, da

je sedaj s prejšnjimi posojili vpisala vsega skupaj 10.206.000 kron.

V. avstrijsko vojno posojilo so pri Mestni hranilnici ljubljanski nadalje med drugimi podpisali: Požarno društvo v Selah na Koroškem 2000 K; deželna zadruga fotografov v Ljubljani 1000 K; Josip Zupan, posestnik in trgovec z lesom v Dovjem, 1000 K; Alojzija Fister, trgovka v Ljubljani, 1000 K; Ivan Zagorec, e. kr. črnovojniški stražmojster v Metliki, 1000 K; Marija Funtek, soproga c. kr. profesorja, 500 K; Franciška Sterle 1000 K; Rudolf Lahajner, desetnik težkega domobran. topničarskega polka 22/2, 100 K. — »Cesarjevičevi pehotci« na čast pa je sklenil hranilnični upravni odbor, da poleg že podpisanih 4 milijonov V. avstrijskega vojnega posojila podpiše hranilnica za svoj račun še 1 milijon kron državnih zakladnic, skupaj torej 5.000.000 kron avstrijskega vojnega posojila.

V. avstrijsko vojno posojilo. Pri Ljubljanski kreditni banki kot oficijelnem subskripcijskem mestu je do včeraj 16. decembra podpisalo 574 strank 8.592.800 kron V. 5 in pol odstotnega vojnega posojila. Med drugimi so nadalje podpisali: Mestna hranilnica v Kranju 150.000 kron; posojilnica za ilirsko - bistriški okraj, Trnovo, 70.000 K; Mestna hranilnica v Kamniku nadaljnih 84.300 K; posojilnica v Zagorju ob Savi nadaljnih 13.200 K; hranilnica in posojilnica, St. Jernej, Dolenjsko, nadaljnih 12.000 K; posojilnica v Ribnici nadaljnih 10.000 K; »Dalmaspelj«, podjetništvo za gradbo železnice Knin-Pribitčič, Knin, 10.000 K; okrajna hranilnica in posojilnica, Škofja Loka, nadaljnih 8000 K; hranilnica in posojilnica, St. Jernej, Dolenjsko, nadaljnih 8000 K; kmetijska posojilnica vrhniške okolice, Vrhnika, 8000 K; Peter Kobal, Kranj, 5000 K; Ivan Jelčin, Ljubljana, 5000 K; dr. Josip Oblak, odvetnik, Ljubljana, 5000 K; inženir Hans Zapfe, Ljubljana, 4000 kron; posojilnica v Radovljici 4000 kron; okrajna hranilnica in posojilnica v Škofji Loki, nadaljnih 4000 K; trgovski gremij v Ljubljani 3000 K; Franc Demšar, Zalilog, 2000 K; Josip Turk, Ljubljana, 2000 K; Gabrijel Bevk, Cerkljo, 2000 K; Josip Rudež, graščak na Tolstem vrhu, 1000 kron; Josip Bricelj, c. kr. nadporočnik, 1000 kron; Štefan Koren, Slov. Bistrica, 1000 K; Janez Zupan, Šmartno ob Savi, 1000 K; Gašper Budkovič, Boh. Bistrica, 1000 K; Rudolf Marčič, c. in kr. stotnik, Skader, 1000 kron; dr. Alojzij Praunseiss, Ljubljana, 1000 K; Alojzij Pegan, c. kr. notar, Idrija, 1000 K; Ivan Pangerc, Selo pri Bledu, nadaljnih 1000 kron; podporno društvo II. c. kr. državne gimnazije v Ljubljani, 300 K; Anton Škof, Ljubljana, 250 K; Ignacij Zargl, Ljubljana, 250 K; Metod Zorman, Ljubljana, 250 K; Josip Tolazzi, Logatec, 250 K; Adolf Milavec, Ljubljana, 100 K; Marija Šiška, učenka III. razreda, Ljubljana, 100 K; Nada Tavčar, učenka III. razreda, Ljubljana, 100 K; Edvard Grapulin, pri domobranskem pešpolku, Admont, 50 K; Perugijski Musig, pri 27. domobranskem pešpolku, Admont, 50 K.

Na splošno željo subskripcijskih mest je finančni minister dovolil, da se za kratek čas podaljša subskripcijski rok za V. vojno posojilo, na kar si dovoljujemo opozoriti one p. n. subskribente, ki do sedaj še niso odposlali podpisane pri-
glasnice.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani in njene podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Orlcu, t. č. Ljubljana, in Celju sprejemajo do nadaljnjega še prijave na V. vojno posojilo in opozarjajo, da so vse potrebne tiskovine pri blagajnah banke vsakomur na razpolago.

Peto 5 in pol odstotno avstrijsko vojno posojilo. Pri podružnici avstro - ogrske banke v Ljubljani so nadalje podpisali: Neimenovana zadruga 100.000 kron; dr. Gregorič, II. Bistrica, 1000 K; Andrej Podbol, Ribnica, 2000 K; kurat Evst. Rajd 4000 K; Ojebič - Marušič, polkovnik, 1500 K; Jurij Szeveri 1000 K; Janez Sitar, prostak, 100 K; inž. Schier 300 kron; Kranjska hranilnica 2.000.000 kron; pl. Pohl, podpolkovnik, 1000 kron; Filip Supančič 5000 K; neimenovana hranilnica 69.000 K; Jean Schrey 10.000 K; Alojzij Kobal, Studeno, 5000 K; Angela Grahek, 1000 kron; dva neimenovana 127.100 K; Alojzij Semič 2000 K.

Pri c. kr. priv. splošni prometni banki, podružnici v Ljubljani, preje J. C. Mayer so na V. avstrijsko vojno posojilo med drugimi podpisali: provizijska blagajna bratovske skladišnice v Zagorju ob Savi 10.000 kron; bolniška blagajna bratovske skladišnice v Zagorju ob Savi 10.000 kron; gosp. dr. V. Gregorič, primarij v Ljubljani, 12.200 Z; lastniki trdnje J. C. Mayer, Ljubljana, 50.000 kron.

gospa Marija pl. Polz, Ljubljana, 6000 K; gđc. Gretl pl. Polz, Ljubljana, 9300 K; kapitel in župna cerkev, Novo mesto, 3000 K; občinska hranilnica, Krško, 100.000 K; gosp. mag. ph. R. Sušnik, lekarnar, Ljubljana, 3000 kron; gosp. Viktor Schiffer, Ljubljana, 5000 K; gosp. Pavel Seemann, tovarnar, Ljubljana, 30.000 K; gosp. Ignacij Elsner, c. kr. stotnik, Sternthal, 1000 K; gospa Marija Boh, St. Jurije pri Grosuplju, 2000 K; prečasti gosp. Janez Debeljak, St. Jurij pri Grosuplju, 1000 K; gosp. Josip Goršič, St. Jurij pri Grosuplju, 1000 kron; tvrdka St. & C. Tazher, Ljubljana, 7000 K; gos. Franc Vintar, Hrušovo pri Strazi, 2000 K; preč. g. dr. Josip Dolenc, Ljubljana, 1000 K; tvrdka G. Tönnies, Ljubljana, 20.000 kron; c. kr. črnovojniška železniška obrambna stotinja v Borovnici 14.300 K.

Pri Splošno kreditnem društvu v Ljubljani so podpisali na 5. vojno posojilo: Okrajna bolniška blagajna v Ljubljani 5000 K, g. Ferdinand Stare, sodni svetnik v pok., 2000 K, Konsumno društvo za Ljubljano in okolico v Ljubljani 1000 K; Konsumno društvo rudarjev v Hrašniku 1000 kron; Občno konsumno društvo v Idriji 500 K, Obrtniška bolniška blagajna v Idriji 500 K, neimenovan 1000 kron.

Pri mestni posojilnici v Kamniku so podpisale 5. avstrijsko vojno posojilo sledeče stranke: Mestna hranilnica v Kamniku za račun svoj lasten 100.000 K; Ignac Vrtičič, Sela, 1000 K; Anton Svetic, Kamnik, 20.000 kron; Franc Habjan, Stob, 1000 K; Neimenovan, Kamnik, 1000 K; Josip Adamič, Domžale, 5000 K; Okrajna bolniška blagajna, Kamnik, 4000 K; Meščanska korporacija, Kamnik, 30.000 K; Ivana Zentner, Kamnik, 1000 K; Zadruga mešanih obrtov št. 4, 200 K (po Aug. Terpine); Ana Golob, Nevije, 1000 K; Jože Kališnik, Potok, vojnič. kom., 1000 K; Valentin Brodar, Vrhpolje-Rafolče, 1000 K; Lovrenc Preklet, Hevlje, 200 K; Jakob Faganel, Sempas, 100 kron; Karel Skala, Kamnik, 3000 K; Franc Toni, 4000 K; Franc Sešek, Smarča, 3000 K; Jožefa Sešek, Smarča, 2000 K; Lovrenc Bergant, Kamnik, 2000 K; Rado Medič, lesni trgovec, Kamnik, 1000 K.

Vesti iz primorskih dežel.

V pokol je stopil nadučitelj na Opčinah g. Stefan Ferluga in dobil tem povodom naslov ravnatelja. V ruskem vjetništvu se nahajajo po poročilih, došlih informacijskemu uradu v Vagui: Josip Golja z Grahovega, 44 let, v fortu Aleksandrovsk, gubernija Transkaspia, Andrej Lavrenčič iz Standreža, 43 let, v Orlovu, gubernija Wjatka (Šank, gubernija Tambov), Vinko Batistič iz Renč, 40 let, v Skobelskem, gubernija Fergana, Martin Bandelj iz Ribemberga, 32, v Romanovem Borisogljebku, gubernija Jaroslav, Andrej Balič iz Šempetra, 23, v Jelabugi, gubernija Wjatka, Karel Cerkvenik iz Povirja, 22 let, v Poltavi, Ivan Biteznič iz Bat, 21 let, postaja Prokorovka, gubernija Kursk, Fran Bandelj iz Podgore, 29 let, v Šanku, gubernija Tambor.

Zaplenjeno premoženje. Tržaška deželna sodnija je odredila zaplenbo premoženja tržaškega odvjetnika dr. Emila Pincherle, rojenega leta 1876, ker je opravičen sum, da je zagrešil zločin proti vojni sili države v zmislu § 327. voj. kaz. zak.

Tržaška aprovizacijska komisija je prodajala purane 17 t. m. cele po 7 K 44 v kg, posamezne kose po 8 K 16 v kg. Kostrunovo meso se je prodajalo isti dan prednji deli s priklado po 3 K 68 v kg, zadnji deli s priklado po 4 K 40 v kg.

Dnevne vesti.

— Odlikovanja. Cesarjevo pohvalno priznanje je dobil podpolkovnik 40. pp. Teodor Raktelj. Srebrno hrabrostno svetinjo 1. razreda je dobil štabni narednik 87. pp. Alojzij Bisjak. Srebrno hrabrostno svetinjo 2. razreda so dobili: narednik Ivan Vihar, korporala Lovro Krajnc in Ivan Frecl, desentnik Jakob Tratnik, infanterist Ivan Kocjančič, Anton Kranjc, Franc Simčič, Franc Kenk in Ivan Slatič, vsi pri 87. pp. Pri orožništvu so dobili srebrni zaslužni križec s krono na traku hrabrostne svetinje naredniki 7. poveljstva: Peter Kravos, Franc Podrečnik, Ivan Simenko, Josip Mužič, Alojzij Grogorič, Mavrič Zgonik in Rudolf Zizka, pri 12. poveljstvu Ludovik Gril, pri 6. poveljstvu Jakob Gorjup.

— Najvišje pohvalno priznanje za izredno junštvo in požrtvovalno delovanje o priliki katastrofe v Dunajskem Novem mestu se je prejel ljubljanski rojak četovodja Janko Novak.

— Odlikovanja pri 27. dom. polku. Že enkrat odlikovani četovodja Rud. Šlibar je prejel malo srebrno kolajno. Z bronasto hrabrostno svetinjo so bili odlikovani: desentnik Josip Retelj, poddesentnik Matija Noč in Matija Lotrič in infanterista Matija Mramor in Ivan Luketič. Imenovani so od 13. visokogorske stotnije, katere je že velikokrat pokazala svojo železno voljo in vztrajnost napram soškemu sovražniku. Le tako naprej! Cestitamo!

— Od 20. lovškega bataljona nam pišejo: Ponosni na Najvišje nam izrečeno odlikovanje za hrabro zadržanje našega lovškega bataljona, vam sporočamo, da so bili v kritičnih dneh od 11. do 13. junija 1915 pri bataljonu skoro izključno sami Slovenci iz Kranjske, Primorske in Štajerske. Med njimi se je nahajalo le nekaj Furlanov in pa Nemcev iz Gorenje Štajerske.

— Božično darilo kranjskim vojakom. Glavni odbor c. kr. kmetijske družbe kranjske je sklenil v svoji seji 11. t. m. poslati moštvu vseh polkov in bataljonov, ki se na Kranjskem rekrutira, božično darilo v denarju in sicer neposredno na njih poveljništvo. Vsled tega sklepa je c. kr. kmetijska družba takoj odposlala po 500 kron c. in kr. pešpolku št. 17 Cesarjevič, c. in kr. pešpolku št. 97, c. kr. domobranskemu pešpolku št. 27, c. kr. črnovojniškemu pešpolku št. 27, c. in kr. lovskemu bataljonu št. 7. ter c. in kr. lovskemu bataljonu št. 20.

— Iz ruskega vjetništva se je oglasil Alojzij Luv in iz Krajne vasi. Vjet je bil v Pčmyslu, a šele sedaj je prišla prva njegova dopisnica, ki je hodila šest mesecev in dva dni. Pogrešali so ga za mrtvega.

— Konfiskacijska praksa na Dunaju. V četrtek in v petek sta bila dunajski »Arbeiter Zeitung« v celoti zaplenjena članka, posvečena novemu ministrskemu predsedniku Spitzmüllerju. »Arb. Zeitung« pojasnjuje, da se je to zgodilo na podlagi informacije, ki jo je vodstvu cenzure dal sekcijski šef Pinschof in konstatira, da vodi poše ministrskega predsednika še vedno dr. Körber, ki takega naročila ni izdal, kdo drugi pa sploh ni bil upravičen tak ukaz izdati.

— Časnike za vojne vjetnike. Z dovoljenjem in po naročilu c. in kr. vojnega ministrstva izhaja na Dunaju v ruskem jeziku in v ruski pisavi časopis za vojne vjetnike »Nedjelja«. Časopis, ki naj vojne vjetnike o dnevnih dogodkih na resnični podlagi informuje in poduči, se lahko naroči pri tvrdki L. W. Seidl in Sin na Dunaju, Graben 29, kjer izhaja.

— Iz seje magistratnega gremija dne 15. decembra 1916. Za letošnje odda naslednje ustanove naslednjim proslcem: Tollmainerjevo, Schillingovo in Weberjevo ustanovo za dekliško balo za meščanske hčere v zneskih po 250 K, 250 in 230 K edini upravičeni prosilci Ernestini Kovarčičevi, rojeni Leutgebovi; Kraschkovizovo ustanovo za kmeta iz Šentpeterske fare (128 K) edini prosilci vdovi Mariji Španovi; Francojevo ustanovo za dekliško balo (128 K) Mariji Slabinovi, rojeni Zadnikarjevi; Linnovo ustanovo v znesku 96 K na dva enaka dela po 48 K dekletoma Josipini Pirčevi in Mariji Jurkovičevi; Pakičevo meščansko ustanovo za obrtnike ali njih vdove (244) Franci Zamejčevi, vdovi peka Gregorja Zamejca; Kovachevo ustanovo za štiri rodbinske očete ali matere v znesku 302 K na štiri enake dele po 75 K 50 v Ivani Košičevi, Marjeti Markičevi, Franci Pirnatovi in Ivani Škofovi; Kosmatschevskino ustanovo za ženske uradniške sirote (204 K) Mariji Grimmeri; Kosmatschevskino ustanovo za deklet Jožefi Glinškovi, Neži Gorjančevi in Mariji Rojčevi, ki imajo izmed prosilk najdaljše službe v Ljubljani, in sicer vsaki po 40 K; ustanovo neimenovanega dobrotnika za posle v znesku 160 K na štiri enake dele po 25 K Antonu Kozlinski, Katarini Borošakovi, Marijani Brelihovi in Tereziji Odoobovi; Valentinovo ustanovo za sirote iz franciškanske fare Francu Miši. Karolini Jesihovi, Florijanska ulica št. 36, se podeli gostilničarska koncesija po umrli materi Tereziji Čehunovi. Gašperju Bolčetu se podeli prenos gostilničarske koncesije iz hiše št. 17 na Rimski cesti v hišo št. 4 na Tržaški cesti. Ivanu Goršiču, gostilničarki pri »No-

vem svetu« na Marije Terezije cesti št. 14, in Mariji Stelčevi, gostilničarki na Ambroževem trgu št. 9, se dovoli razširjenje koncesije na pravico lit. i § 16. obrtnega reda, t. j. na pravico do oddaje kave, čaja, čokolade, drugih gorkih pijač in okrepčil. Odločbi se prošnji Ivana Košenina, mesarja v Kolodvorski ulici št. 6, da bi se mu oddalo košnjo na mestni senožeti za artiljerijsko vojašnico (preje Pontellova last) proti letni najemnščini 350 K v najem, ker bo senožet mestna občina sama rabila, in sicer za enkrat za pridelovanje ovsa in krme za mestne konje in za kopanje gramoza. Alojziju Venirju, hišniku na Ljubljanskem gradu, se dovoli proti vsakokratnemu preključu po 20 metrskih stotov premoga na leto, kakor ga dobivajo tudi gozdni paznik in požarna čuvaja. Uporabno dovoljenje se podeli profesorju Antonu Bartlu in Juliji Štorovi za novo sezidano enonadstropno hišo na oglu Vrhovčeve ulice in Ahacjeve ceste, odkloni se pa njujina prošnja, da bi smela položiti cementni tlak mesto porfirnega, ki je bil predpisan v stavbnem dovoljenju. Uporabno dovoljenje se podeli tudi odvjetniku dr. Valentinu Krisperju za hišnikovo stanovanje in podstrešno sobo v njegovi hiši na oglu Miklošičeve ceste in Sodne ulice, Leonu Souvanu, za konjski hlev v njegovi hiši št. 24 na Mestnem trgu in Fr. Ks. Souvanu, oziroma »Ilirski banki« za na novo adaptirane prtilične prostore v hiši Fr. Ks. Souvana v Selenburgovi ulici št. 1. Karlu Pollaku se podeli stavbno in uporabno dovoljenje za prizidek k pisarni na dvorišču njegove tovarne za usnje na Sv. Petra cesti št. 72. Leopoldu Tratniku, posestniku in gostilničarju na Sv. Petra cesti št. 25, se dovoli uporabljati prostore, ki jih je iz bivše pasarske delavnice adaptiral v gostilnišče, namene, toda pri straniščih le začasno in le za goste v adaptiranih dvoranah. Marjeti Novakovi in tovarišem se podaljša brezplačni najem mestnega sveta za mestno klavnico za eno leto. Dovolil se znesek 31 K 80 v za takojšnji nakup nekaterih zelenjadnih semen za aprovizacijsko polje poleg mestne vrtnarije. Radi prepovedi izvoza semen iz Nemčije in Ogrske je namreč letos velik boj na semena. Skupini starega grmičevja, večji del bezgovja, poleg stopnjice pod Tivoljskim gradom se bo odstranilo. Odkloni se prošnji Alojzija Mohoriča, prodajalca čevljev in izgotovljene obleke na Radeckega cesti št. 2, in Rudolfa Vahtarja, trgovca in sejmara z galanterijskim blagom v Prečni ulici št. 8, da bi smela postaviti na Vodnikovem trgu stojnici za prodajo svojega blaga. Mariji Kozinčevi se dovoli izjemoma, da sme zopet prodajati na stojnici poleg železniškega prelaza na Dunajski cesti, kar se ji je bilo prepovedalo, ker je oddala stojnico v podnajem, dovoljenje se ji da pa le pod pogojem, da bo sama obrt izvrševala.

— Skrbstvo za revno šolsko mladino. Pri deželnem predstvedstvu kranjskem se je ustanovil pod častnim predstvedstvom župana dr. Ivana Tavčarja upravni odbor Dnevnih zavetišč za revno šolsko mladino v Ljubljani, ki se je v seji dne 14. t. m. sledeče konstituiral: predsednik: dr. Mihael Opeka, c. kr. dež. šolski nadzornik; podpredsednik: Ernest baron Schönberger, c. kr. dež. vlade svetnik; tajnik in blagajnik: Fran Lavtižar, c. kr. okr. šolski nadzornik; namestnik: Jakob Dimnik, nadučitelj; odborniki: dr. Vinko Gregorič, primarij; dr. Demeiter Bleiweis vitez Trsteniški, c. kr. sanitetni nadzornik; Gustav Nebenfürher, nadupravitelj dež. dobrodelnih zavodov; Janko Nep. Jeglič, nadučitelj; Božidar Valenta, šolski ravnatelj.

— Vpokojena je učiteljica Antonija Vohinc-Mikota v Cerklah. — Kdo kaj ve? Filip Sustršč, k. k. Lir. 27. 1. Komp., 3. roj. išče svojo mater, o kateri že tri mesece nič ne ve in prosi, da se mu naznani njen naslov.

— Umrli je v soboto gospa Josipina Praprotnik, trgovčeva vdova, po daljšem bolehanju. Raniko prepeljejo v njen rojstni kraj Lokev pri Divači, kjer se položi v rodbinsko grobnico. Naše sožalje!

— Tiskovne hibe. Zadnje dni se je vrnilo v nekatere notice več neprijetnih tiskovnih hib. Tako je bilo napačno citati, da se je odvjetnik dr. Koderman poročil z gđc. Melito mesto Melanijo Sernečev; da je bila odlikovana s srebrno častno svetinjo Rdečega križa gospa Ela Kostevčeva, mesto Koprivčeva in končno je tiskarski škrat prekrstil celo Otona Župančiča v Antona Župančiča.

— Deželna zadruga brivcev in frizerjev na Kranjskem naznanja, da bodo v ponedeljek dne 25. t. m. brivnice odprte do popoldne, v torek dne 26. t. m. bodo pa cel dan zaprte.

Dobrava pri Celju. Učiteljica gđca. Helena Levstik je v imenu svojega razreda podpisala 100 K vojnega posojila, katere svoto je nabrala med raznimi dobrotniki. Ta denar se obrne pozneje v prid šolske kuhinje. Gotovo posnemanja vredno.

Peklo prečestnikov. Iz Celja poročajo: Dinar Pavel Čresnar je prišel v svoj stanovanju v Gaberju sestanke med vojniki in nedoraslimi dekletki, med katerimi so se nahajali še ne 14 let stari otroci. Ponoči so se vršile v Čresnarjevem stanovanju prave orgije. Končno so bile oblasti opozorjene ter so Čresnarja aretirale. Pri hišni preiskavi so našli celo zalogo živih in eraričnih predmetov, ki so jih znosili vojniki Čresnarju kot provizijo. Nekaj teh stvari je ukradel pešec Kolenko v etapnem skladišču. Bil je aretiran.

Iz loštanskega okraja. Na dopis z dne 13. decembra se odgovarja sledeče: Ni res, da se namerava mesto definitivnega učitelja zasedati definitivno s suplentinjo, ki ga nadomestja za čas vojne. Res pa je, da je dotična suplentinja, ki je bila že dve leti na šoli neplačana, prosila, naj se jo kot plačano suplentinjo nastavi.

Veljkanski dveurni učinkoviti spored v tukajšnjem Kino - Idealu. Danes, v torek, jutri v sredo in v četrtek, 25. decembra se vrše predstave ob 3, 5, 7, in 9. zvečer s sledečim izbranim sporedom: »Strašna ura«, detektivski roman v 4 delih. Maks Landa kot detektiv Joe Deeb, znan in priljubljen umetnik. »Noč v valčkih«, humoristična veseligr; Hanny Weisse, Kata Dorsch in Albert Paulig, znamenita komična trojica v glavnih vlogah. Mični plesi in cela vrsta zabavnih epizod vzbujajo v gledalca najveselejše razpoloženje. Najnovejšo vojno poročilo je do datek sporedu. Mladini ni pristopno. — Petek, na splošno zahteva še enkrat: »Homunculus I. del«, drama v 4 dejanjih z Olaf Pönssom. Sobota 23. in v ponedeljek 25. decembra: »Njegov otrok iz prvega zakona«, božična slika, igrokaz v 3 delih z Dorrit Weikler v glavni vlogi. — Kino-Ideal.

Izglubljena je bila v nedeljo jutraj denarnica z manjšo vsoto denarja od Japljave ulice do Sv. Petra. Odda naj se v našem uredništvu.

Aprovizacija.

+ Prodaja fižola. Stranke se ponovno opozarjajo, da se vrši prodaja fižola v sledečih prodajalnah in sicer: Za I. do IV. okraj v vojni prodajalni v Gosposki ulici; za V. okraj v vojni prodajalni, Prešernova ulica; za VI. okraj v vojni prodajalni, Marije Terezije cesta; za VII. okraj v konzumu, Spodnja Šiška; za VIII. okraj v cerkvi sv. Jožefa na Elizabetni cesti; za IX. okraj v vojni prodajalni na Starem trgu; za X. okraj v konzumu, Glince št. 207. — Kdaj pridejo stranke na vrsto, je bilo objavljeno v tukajšnjih dnevnikih 13. in 14. t. m., razventega lahko to izvedo tudi v prodajalnah, kjer kupujejo kruh in pa v gori navedenih prodajalnah. — Kilogram fižola stane brez papirnate vrečice, ki se posebej računa, 60 vinarjev.

+ Oddaja krompirja na drobno. Tekoči teden bo mestna aprovizacija oddajala krompir deloma na drobno, deloma za posamezne okraje. Vsak dan dopoldne se bo oddajal krompir le na drobno, za posamezne rodbine a 10 kg. Ponj pride lahko vsakdo, kdor ima krompirjevo nakaznico. Posebne razvrstitve za nadrobno prodajo ni. Vsak dan tekočega tedna popoldne pa se bo oddajal krompir za okraje, od torika do petka za V. okraj. Po okrajih se bo oddajal od sedaj naprej krompir že v tretjič. Vsakdo lahko vzame toliko krompirja, kolikor ima še na razpolago krompirjevih izkaznic.

+ Prejemnice za sladkor, kavo, mast se izdajajo obrtnikom, trgovcem in zavodom izključno le vsako sredo od 9. do 12. ure dopoldne, ker ob drugih dnevih ni urad za tozadevno poslovanje sestavljen in je zato izdaja prejemnic sploh nemogoča.

+ Živnorejcem mesta Ljubljane same bo oddalo Kranjsko deželno mesto za dobavo kladne živine v Ljubljani prihodnji petek dne 22. t. m. ob 11. uri dopoldne nekaj molznih krav v svojem skladišču plemenske živine na Počivalnikovi pristani v Ljubljani. Cesta v mestni log št. 15. To pa zato, da se odmore pomanjkanju mleka. Te krave-mlekarice pa so namenjene le za posestnike v Ljubljani sami in se lahko ogledajo imenovani dan na licu mesta, kjer se morajo tudi prevzeti in takoj izplačati.

Podpisujte V. vojno posojilo.

Razne stvari.

* Vzgojiteljica 56 otrok. V Milzu na Tirolskem je v starosti 88 let umrla vdova, ki ni imela svojih otrok, pač pa veliko ljubezen do otrok. Posvetila se je oskrbovanju in vzgoji tujih otrok in bila tekom let 56 otrokom mati in vzgojiteljica.

* Zaprlj so na Dunaju ravnatelj avstrijske družbe za trgovino z ribami Friderika Kosterja, ki je družbi poveril 25.000 kron, in njegovo svakinjo, ki je bila pri družbi nastavljena in je izvrševala vsakovrstne tatvine kar sistematično.

* Samomor milijonarke. V Roda-eterbrunn na Nemškem se je ustrelila večkratna milijonarka Freyberg iz Lipska. Profi njej se je vršila sodna preiskava zaradi obdolžitve, da ima ljubezensko razmerje z nekim francoskim vojnim vjetnikom. Listi pravijo, da je bila obdožitev najbrže neosnovana, a da je že sam sum ženo tako žalil, da si je končala življenje.

* Dobički tvrdke Krupp. V Essenu na Nemškem se nahajajo velike tovarne firme Krupp. To podjetje — eno največjih na svetu — izdeluje v prvi vrsti vse potrebščine za nemško armado, poleg teh pa seve še vsepolno drugih stvari. Firme se v vojnem času posebno sijajno godi. V nemškem državnem zboru so bile izrečene te dni značilne besede: Firma Krupp je pomnožila svoj čisti dobiček od 33 na 95 milijonov mark in pri tem še z odpisom skrila 30 milijonov mark.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 12. decembra: Franc Pilik, pešec, v rezervni vojaški bolnici na obrtni šoli.

Dne 13. decembra: Jožefa Dolenc, hči postrežnice, 21 mesecev, v sprejemnici deželne bolnice.

Dne 15. decembra: Jera Kavčič, gostja, 79 let, Japljave ulica 2.

Dne 15. decembra: Josip Tykeley, topničar in Aleksander Hajdn, sapper, oba v rezervni vojaški bolnišnici na obrtni šoli.

Dne 16. decembra: Ivan Kuš..., rejenec, 5 mesecev, Strelška ulica 15. — Josipina Praprotnik, zasebnica, 75 let, Jurčičev trg 2. — Jera Indof, zasebnica, 74 let, Hradeckega vas 14. — Domeniko Gramuglio, laški pešec 142. pešpolka, vojni vjetnik, v rezervni honvedski bolnišnici. — Lucija Černe, bivša babica, hiral-ka, 72 let, Radeckega cesta 9.

Dne 17. decembra: Dr. Emil Bock, višji medicinski svetnik, 59 let, Franciškanska ulica 4. — Miloš Bačar, zdravnikov sin, 3 leta, Sodna ulica 4. — Marija Vičič, žena zidar-skega polirja, 49 let, Dunajska cesta 35.

V deželni bolnišnici:

Dne 12. decembra: Franciška Marsenika, gostja, 85 let. — Jernej Nejc, hlapec, 68 let.

Dne 13. decembra: Janez Černe, občinski ubožec, 70 let.

Dne 13. decembra: Ivan Gestrin, kontorist, 49 let.

Dne 14. decembra: Danijel Kodrič, sin mizarskega pomočnika, pol-tretje leto.

Današnji list obsega 6 strani.

Izdajatelj in odgovorni urednik:

Valentin Kopitar.

Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Interesanti je glavni katalog s 4000 slikami priznano najbolj zmogne svetovne tvrdke, c. kr. dobavitelj Jan Konrad, razpošiljalnica, Most (Brüx) 1467, Češko, kajti ima veliko izbero ur, zlatnine in srebrnine, muzikalnih instrumentov, predmetov iz usnja, jekla in igrač, toaletnih predmetov in za hišo itd., katerega pošlje vsakomur zaštonj.

Fellerjev dobrodejni, poživljajoči rastlinski esenčni fluid z znamko

ELSA-FLUID

odstrani

bolečine v členkih.

Predvojne cene. 12 steklenic franko 6 kron. Lekarnar E. V. Feller, Stubička, Elztrg št. 238 (Hrvaško). Čez 100.000 zahvalnih pism in zdravniških priporočil.

Tužnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da je naša iskrenoljubljena mati, oz. stara mati, tašča, svakinja, sestra in teta, gospa

Josipina Praprotnik

trgovčeva vdova

v soboto ob polu 5. uri popoldne, po daljšem bolehanju, previdena s tolažili sv. vere, mirno preminula.

Pozemski ostanki drage rajne se prepeljejo danes iz Ljubljane v Lokev pri Divači, kjer se vrši pogreb na farnem pokopališču v lastno grobnico.

Bodi ji prijazen spomin!

LJUBLJANA-LOKEV, dne 19. decembra 1916.

Žalujejo ostali.

Brez posebnega obvestila.

Št. 19.033.

4198

Razglas.

Pobiranje pasjega davka za l. 1917 se bode pričelo z dne 2. januarja 1917. Ta davek je plačati v okrožju ljubljanskega mesta za vsakega psa, izvemši za one, ki so za varstvo osamljenih posestev neobhodno potrebni. Lastniki psov naj si preskrbe za to leto veljavnih pasjih znamk najkasneje do dne 20. februarja 1917 pri mestni blagajnici proti plačilu

8 kron.

Z ozirom na § 14 izvršilne naredbe o pobiranju pasjega davka opozarjajo se lastniki psov, naj pravočasno vplačajo takso, ker bode polovil konjač od 20. februarja 1917 nadalje vse one pse, ki se dobe na ulicah brez veljavnih znamk.

Mestni magistrat ljubljanski,

dne 12. decembra 1916.

V vojno odhajajoči

ne zabite na najvažnejšo oskrbo, na sklenitev vojnega življenjskega zavarovanja za dobo 1 leta.

Zavarovanje velja za vsak slučaj smrti, tedaj tudi za smrt v vojni ali na posledicah taiste. — Zdravniške preiskave ni potreba. Že na bojnem polju se nahajajoči sklenejo lahko zavarovanje od tam. — Ravno tako lahko zavarujejo sorodniki svoje, upniki svoje dolžnike brez vednosti in privoljenja taistih.

Družba sklepa pa tudi navedna življenjska zavarovanja, v kojih je vojna nevarnost brez vsakere doklade k običajni premiji v polnem obsegu všteta.

Končno sklepa družba tudi vojna nevarna zavarovanja za dobo 1 leta za slučaj v vojni pridobljenih nezgod ali bolezni.

Brezplačna in takojšnja pojasnila daje:

Generalni zastop c. kr. prlv. zavarovalne družbe

„AVSTRIJSKI FENIKS“

— v Ljubljani, Sodna ulica št. 1. —

Št. 1. 71/1916, os. 79/1916.

4192

Razglas dražbe.

Kot sodni poverjenik v zapuščinski razpravi po umrli Mariji Prosen iz Jastrebarskega, razpisujem na temelju odloka kr. okr. sodišča v Jastrebarskem z dne 11. novembra 1916, št. 9676 gr. prostovoljno javno dražbo celokupnih premičnin Marije Prosen v Jastrebarskem

na dan 27. decembra 1916.

ob 1 uri popoldne v bivšem bivališču pokojnice, v hiši ga. Merher v Jastrebarskem. Premičnine sestoje iz knjigotiskarne, trgovine s papirjem in pohištva. Inventar in dražbeni pogoji so na vpogled vsaki dan v moji pisarni ob uradnih urah.

V Jastrebarskem, 6. decembra 1916.

Kr. javni zapisnikar kot sodni poverjenik:

Dr. Ivan Krajač l. r.

Lepa krava s telčkom
se proda pri Ivanu Zupančiču v
Mostah 35 pri Ljubljani.

Stanovanje in hrano ište

mirna civilizirana gospodična od trgovine k boljši družini. Ponudbe na upravnitvo »Slov. Naroda« pod »Anice« 4198.

: Kupi se dobro ohranjen :

PIANINO.

Naslov pove upravn. »Slov. Naroda« 4159

Dobro ohranjena,

Iepa oprava

za celokupno večjo gospodsko sobo, (Herrenzimmer) in dober

pianino

se takoj kupi. Tozadene ponudbe sprejema iz prijaznosti A. Pleyer, Tabor 5/II Loev.

Trgovca Friderik Skušek, Metlika

da v njem za takoj svoje stare znane dobro idečo renomirano trgovino mešane stroke in z dohodnimi pridatki. Več pove ustmeno ali pismeno. 4108

Odličnjakinja trg. tečaja

večja knjigovodstva, trg. računstva, korespondence, slov. in nem. stenografije in strojepisja želi primerne službe, najraje kje v mestu. 4197

Pismene ponudbe na upravn. »Slov. Naroda« pod »1317/4197“.

Knjigovodkinja

samostojna moč z večletno prakso, izurjena strojepiska in stenografinja, želi prilično službo premeniti. Ponudbe pod »Knjigovodkinja št. 100 4195« na uprav. »Slov. Naroda« 4195

Zamaške

nove in stare kupi vsake množine tvrdka „Ljubljanska industrija prebavih zamaškov JELAČIN & Ko Ljubljana. 2925

Prazne vreče

vseh vrst in v vsaki množini kupuje vedno ter plačuje najdražje

trgovska tvrdka

J. Kušlan, Kranj, Gorenjsko. 3729

500 kron!

Vam plačam, ako moj uničevalec korenin Rila bakam ne oderavi v 3 dneh brez bolečin Vaših kurjih oči, bradavic, običajncov. Cena lončku z jamstvenim pismom 1.50 K, 3 lončki K 4.—, 6 lončkov K 8.00. Na stotine zahvalnih pism in priznanj.

Komony, — Košice (Kassa) i Postfach 12 24, Ogrsko. 3663

Razglednice

umetniške.

in
pokrajinske

se dobe vedno
v veliki izbiri v

„Narodni knjigarni“

Prešernova ulica 7.

„Krasne božične kolekcije“
prikrito itd. prodaja na debelo in drobno
slastičarna v Sodni ulici št. 1.

Sprejme se dobro izvežban, samostojen

STROJNIK

ki je izučen ključavničar, in se razume tudi na električne napeljave. Vstop lahko takoj, plača dobra. Ponudbe pod »strojnik/4201« na upravnitvo »Slov. Naroda«.

Jzurjeno uradnico

(stenografino) sprejme dr. R. Pipuš, odvetnik v Mariboru. 4181

Moja se lep, moderna

lokal

na prometnem prostoru, ki meri najmanj 6 m v kvadratu eventuelno pritlično stanovanje. — Ponudbe pod »Nove podjetje/3840« na upravnitvo »Slov. Naroda« 3840

Modni salon.

Cenjenim damam priporočam svojo veliko zalogo najnovejših klobukov.

V zalogi novi žalni klobuki.

Odrpito tudi v opoldanskih urah. — Cene priznane nizke.

Rozi Fabčič, Rimska cesta 6.

1 liter izvrstnega jedilnega olja za 1 K

si lahko naredi vsak sam iz mojega edino pravega in najbolj priporočljivega

Caraghee „Morskega mahu“

s priloženimi dodatki in z natančnim navodilom. — Opozarjam pa cenjene moje odjemalce, da se prodaja različnih vrst mahu in drugih podobnih reči za napravo olja. — Iz mojega

Caraghee „Morskega mahu“

in po mojem natančnem navodilu pripravljeno olje se ne loči nič od pravega olja ter se obdrži več tednov. Na stotine priporočilnih pism vsakemu na razpolago. — Po pošti se pošilja najmanj 6 zavitkov.

Razpošiljalnica Ivan Urek, Ljubljana št. 6, Mestni trg 13.

Najbolj zanimiv in najboljši slov. ilustrirani tednik so

ki priložujejo vsak teden mnogo zanimivih slik, božiče in o drugih važnih aktualnih domačih in tujih dogodkih, ter obilo zanimivega čtiva: pesmi, povesti, jako zanimiv, lep detektivski roman, poučne članke in črtice iz gospodinjstva, zdravstva, vzgojeslovja, tehnike in sploh vseh strok poljudnega znanstva. 118

„TEDENSKA SLIKE“ so nepolitičen in nestranski ilustrirani tednik, ki je posvečen le zabavi in pouku.

„TEDENSKA SLIKE“ bi naj imela naročena vsaka rodbina, vsaka gostilna, kavarna, bravnica, vsako društvo itd. Zahlevajte, „TEDENSKA SLIKE“ povsod in pridobivajte naročnikov.

„TEDENSKA SLIKE“ stanejo četrt leta K 3.— pol leta K 6.— in celo leto K 12.— Naročniki dobe kot nagrado velik ilustrirani koledar, slike Prešerna, Jurčiča, Gregorčiča in Aškercera ter tudi lepe zanimive knjige. Naročite si „TEDENSKA SLIKE“ takoj!

Pošljite nam svoj naslov in pošljemo Vam 1 številko „TEDENSKA SLIKE“ brezplačno in poštne prosto na ogled.

Upravnitvo lista „TEDENSKA SLIKE“

Ljubljana, Franciščanska ulica 10/L.

Specijalni oddelek platna

v trgovini

A. ŠARC

lastnica Jadviga Šarc

Ljubljana, Selenburgova ulica 5

nudi še priložnost za dobri in ceni nakup:

rjuh
brisalk
prtov
prtičev
brisalk

Seizorah vozalna

odejnih rjuh
blazin
pernat. blazin
pernic
žepnih rut

Za vojake zimsko perilo.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

„Delniška glavica 3.000.000 kron.“

Stritarjeva ulica šte. 2.

Rezervni fond okrog 1.000.000 kron.

Poslovalnica c. kr. avstrijske državne razredne loterije.

Podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici sedaj v Ljubljani, in Celju.

Blagovni oddelek. Sprejema vloge na knjižice in na točkati račun in jih obrestuje najugodnejše.

Nakazila vojnim vjetnikom v vseh državah, tavrdujejo se točno in najkvalitetneje.

Premore ogradnih hipoteknih sredstev K 5.—, zrobanje 15. novembra 1916.

Glavni dobitnik K 40.000.—

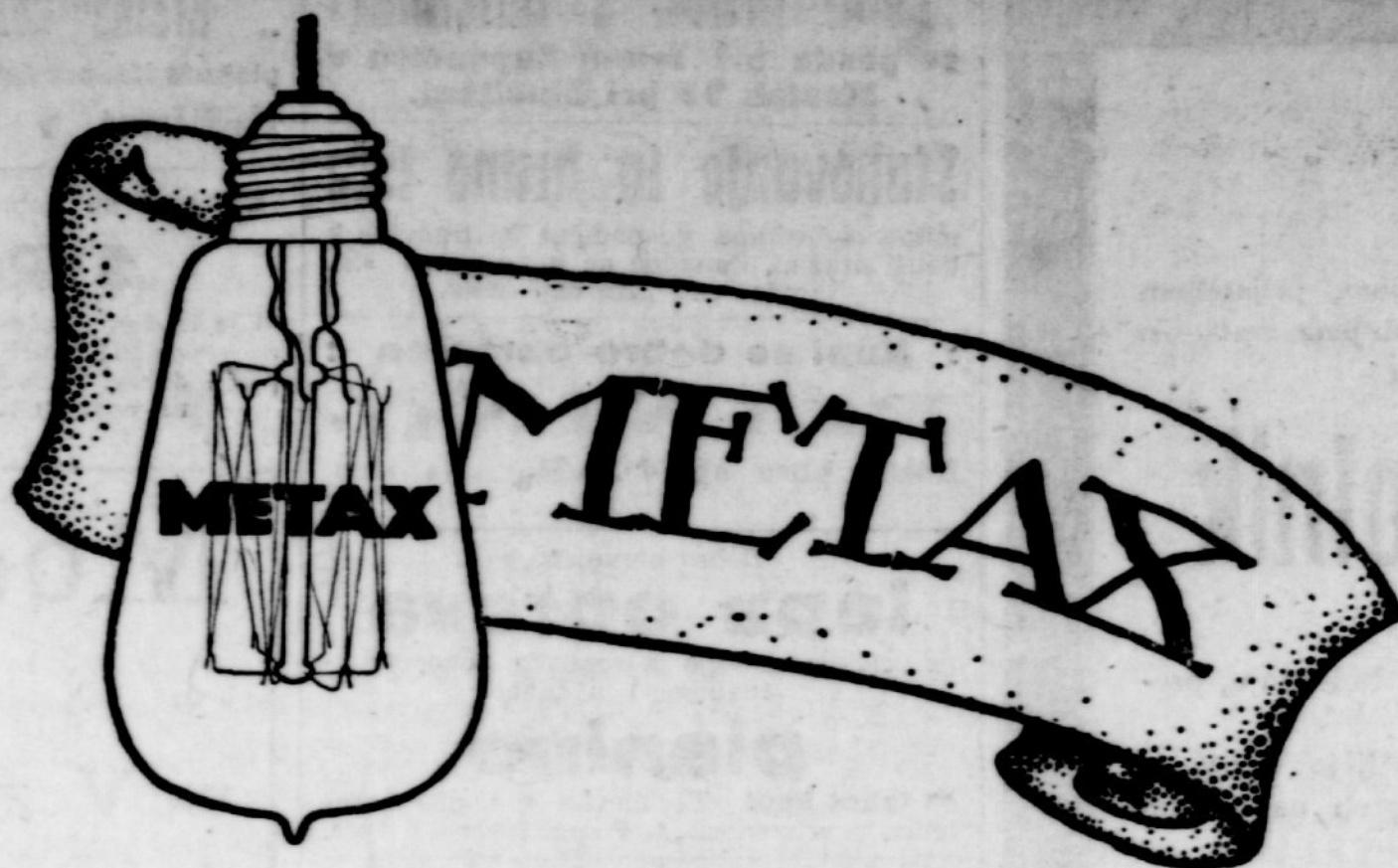
Premore sredstev avstrijskega zemlj. kreditnega zavoda K 6.—, zrobanje 15. novembra 1916. Glavni dobitnik K 90.000.—

Korespondentinjozmožno slovenskega in nemškega jezika
ter strojepljiva in**knjigovodkinjo**se sprejme proti dobri plači v veletrgovini. Ponudbe je poslati pod 1916/2/4170
na upr. Slovenskega Naroda.**Piškote,**bombone, čokolado in druge slaščičarske izdelke, krasne sortimente za božična drevesa v kartonih, na debelo in na drobno, tudi v največjih množinah, dobavlja po najnižjih cenah
GIJELA DARBO, Mestni trg 13 pod Trančo, nasproti Crevljarskemu mostu.**Prekajeno meso — trpežno blago.**Pri odvetju od 25 kg naprej:
Krakov, gujaste salami K 1175 —
Debreczinske salami K 1150 —
Mortadella salami K 1175 —
za 100 kg, iz Prage, proti vposlatvi zneska ali vplačilu proti duplikatu, bančni akred. Poštnih zav. se ne pošilja.
Izvoz praških gujati M. KOHN, Praga, Žižkov, Havlíčkova ul. 16/1.**Pri pomanjkanju mleka!****Sladni čaj znamka Sladin**

je najbolj zdrava in tudi najcenejša hrana za dojenčke.

S Sladinom se z lahko odgovorijo na manjkajočo mleko in sladkor, pri njegovi uporabi se namreč prihrani dve tretjini mleka in ena tretjina sladkorja. — Od mnogih pravnih in samo ena resna: Ema pl. Trnkoczy, lekarnarjeve soproge v Gradcu Ljubljani, Hohen Ti. splošno, da dajemo Elinemu malemu Sladinu sladni čaj in da se izbirno razvija, vaje česar se Sladin lahko najtežje priporoča.

Dobi se pri lekarnarju Trnkoczy v Ljubljani zraven rožnika. Glavne zaloge: Na Dunaju v lekarnah Trnkoczy: Schönbrunnstrasse 109, Josefstadtstrasse 25, Radetzkyplatz 4; v Gradcu: Seckstrasse 4.

! OTVORITEV !**Nova trgovina**

nasproti glavni pošti

F. ČUDEN Sin Ljubljana

specialna trgovina zlatnina, ur, srebrnina.

Fina božična darila:

briljanti

zapestnice

prstani

obeski

uhani

Union-ure

Eterna

Schaffhausen

Omega

Realčni abiturijentželi vstopiti v službo pri kakšni banki, večjem trgovskem podjetju ali drugod. 4166
Naslov pove upravn. »Slov. Naroda«.

Prodaja se po zmerni ceni še skoro nov

GRAMOFON

(automat) s 23 ploščami za gostilničarje jako pripraven.

Naslov pove upravništvo »Slovenskega Naroda«. 4180

Spretna, izkušena

defektarka

za takojšen vstop v lekarno v Stubičici se išče. Ponudbe na E. V. Feller, Zagreb, Jurjevska ul. 31, Hrvaško.

Karel Kumar, Pogačarjev trg, Ljubljana.

Priporočam slav. občinstvu tu in na deželi svojo zalogo

čebule, česna**LIMON.****Važno** za ljudi, ki imajo sorodnike v Ameriki!Kdor hoče stopiti s svojimi sorodniki v Ameriki v dotiko radi denarnih podpor in pisem, naj napiše kratko pismo v nemškem jeziku, tičoč se samo rodinskih razmer, ki ne sme obsegati nič političnega ali kar vojno zadeva. Naslov svojih sorodnikov naj napiše na kuverto, v drugo kuverto naj vtakne svoje pismo in nanjo napiše natančen naslov in ime odposilatelja ter vse kup odpošlje na sledečo addresso: **Henry C. Zera, per Adr. Zentral-Sparkasse der Gemeinde Wien, Wien I., Wipplingerstr. 8.** Netranskirana in premoštranskirana pisma se ne sprejme.**Vizitnice** v elegantni obliki priporoča **Narodna tiskarna.****Orehov les : kostanjev les**v deblih v polenih in deblih
kupim vsako vagonsko množino po najvišji dnevni ceni
J. Pogačnik, Ljubljana, Mar. Terezije cesta 13.**Anton Bajec**

umetni in trgovski vrtnar

naznanja st. p. n. občinstva, da se nahaja njegov 132

cvetlični salon

samo pod Trančo št. 2.

polov Cevljarskega mostu.

Velika zaloga suhih vencev.

zdelovanje šopkov, vencev, tračkov itd

Zunanja naročila točno.

Vrtnarija na Tržaški cesti št. 34.

Išče se za takoj meblovano stanovanje
obstoječe iz 3-5 sob — Pismene ponudbe
na upr. »Sl. Nar.« pod Narodni »dom 4175«.**Milo za pranje!**

dobro blago v originalnih zabojih a ca. 60 do 75 kg tovarniška teža, dalje:

**kisovo kislino 80%,
slivovko,
tropinovec**

in

rum,
oddaja po najnižji ceni, dokler
traja zaloga, trdka**A. KUSLAN, Ljubljana,**
Karlovska cesta št. 15.Istotam sta na prodaj tudi dva
KOLESA
(bicikla).**MAGISTER**

ali

ASISTENT

(gospod ali dama)

za takojšen vstop v lekarno v

Stubici
se išče.

Ponudbe na:

E. V. Feller v Zagrebu
Jurjevska ul. 31, Hrvaško.**Delavci, betonirarji, zidarji in tesarji**

se sprejmejo na stavbišču v Marja Bist pri Mariboru. Dobro plačilo. Za stanovanje in hrano je preskrbljeno.

2 litra namiznega olja za K 2.40

si na najpreprostejši način brez nadaljnjih stroškov pripraviti, če kupiš zavitek

izbranega prvovrstnega islandskega mahu za K 2.40.

Za različne solate (zeljate, krompirjeve, fižolove mešane itd.) je to olje okusnejše od drugega jedilnega olja in zato v porabi že skoro v vseh restavracijah in hotelih. Isto ima tudi blagodejen vpliv na človeški organizem, ker pospešuje prebavljanje in se zato uporablja mnogo v zdravilstvu.

Posamezni zavitek velja po pošti poslan K 2.80, jamči se samo za rekomandirano pošiljatev, ki velja 25 vin. več.

M. Špenko, prodaja moke in »Islandskega mahu« v Ljubljani, Kopitarjeva ulica, nasproti »Katol. tiskarne«, za ljubljanske odjemalce odprto vsak delavnik od 8.—11. ure dopoldne.**Brez pomisleka!!****Jos. Petelinca**
šivalni stroji

najlepše in časa najprimernejše

božično in novoletno darilo.

Ti stroji znamke »Gritzner« in »Afrana« so najboljše sedanosti, šivajo, vežejo (šitkajo), krpaajo (mašijo) perilo in nogavice, ter imajo 10letno pismeno garancijo, krogličten brezšumen tek ter biserni ubod. Vedno v zalogi priprave in luxus opreme, ter stroje najnovejših sistemov. Cene še stare in zmerne. Pouk v ravnanju z strojem kot tudi umetno vezenje, krpanje ter šivanje z aparati vsak čas in povsod brezplačen. 4194

Čim preje kupiš, ceneje kupiš in dobro le: v Ljubljani, Sv. Petra nasip št. 7

blizu frančiškanskega mostu, levo ob vodl, 3. hiša pri

Jos. Petelinca.**Za zimsko sezono**

priporoča trdka

Gričar & Mejač

Ljubljana, Prešernova ulica št. 9

svojo bogato zalogo

izgotovljenih oblek

za gospode in dečke

ter mične novosti

v konfekciji za dame in dečke.